

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1879

ΑΡΙΘΜΟΣ

ΤΕΥΧΟΥΣ 8

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 3

ΑΘΗΝΑΙ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1956

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Ίδρυτής - Διευθυντής 1879-1895 Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ. - 1895 - 1950 ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ. - Βραβεύο "Ακαδημία ς "Αθηνών

ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

*Έτος ίδρύσεως 1879
*Εκδοτικός Οίκος «Διγενής»
Σανταρόζα 16 — Τηλ. 29-115

Διευθυντής: ΕΥΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ, 'Ο-
λυμπίας 18. — 'Υπεύθυνος Τυπο-
γραφείου: Σ. ΔΙΑΛΗ ΣΜΑΣ
Φραντζή 11

Κυκλοφορεί κάθε Παρασκευή
Τιμή τεύχους Δρχ. 3

Συνδρομαί έσωτερικού:
*Έτησια Δρ. 150. *Έξωμης Δρ. 75

Συνδρομαί έξωτερικού:
*Έτησια \$ 4 — \$ 12

Τά... άλογοπαίγνια του 'Ανανία

Προχθές κατέβηκα μ' ένα φίλο μου την οδό Τσιότσα και μαζί μας κατέβαινε και ένας ποδηλάτης με το ποδή-
λατό του. 'Επειδή είχε μεγάλη κατηφορία, είχε κόψει
την ταχύτητά του. Πρόσχε, δε μπορώ να πω, μ' α, νά,
κάποια στιγμή πρόβαλε από έναν κάδοτο δρόμο ένας πι-
το-ρίκος, που θέλησε να διασχίση την Τσιότσα και να
περάση στο αντίκρυνο πεζοδρόμιο. Ξαφνιάστηκε ο ποδη-
λάτης και προσπάθησε να φρενάρη. Τάχασε κι' ο πιτα-
ρίκος, και το αποτέλεσμα ήταν να σωριστούν κι οι τρεις
τους, ποδηλάτης, πιτορίκος και ποδηλάτο — πόδια εν δ-
λω έξι — σωρό κουβάρι στο δρόμο.

Και τότε άρχισε το δράμα. Σηκώθηκε ο ποδηλάτης,
έξω φρενών, άρπαξε τον πιτορίκο απ' το γιακά, και πού
τον πονεί και πού τον σφάζει... Άρχισε να του τις βρέχη
στά γεμάτα. Μάζεψε της χρονιάς του ο πιτορίκος. Εί-
δαμε και πάθαμε να τον ξεκαλλήσουμε από τα χέρια του
...ξυλουργού του (ή λέξις παράγεται από το ξύλο) από
τα πόδια του το πιο πολύ. 'Εφταίγε, θέβαια ο μικρός,
που δεν πρόσεξε, φτάναν όμως δυο τρεις μπάτσες, για να
προσέχη άλλη φορά. Τα λακτίσματα ήταν... πολυτέλεια.
— Σπυδαίος ποδηλάτης, έκανε φουρκισμένες ο φίλος
μου την ώρα που απομακρυνόμαστε. Άκούς εκεί, να κλω-
τάση ένα θρέφος...

Κι' εγώ βρίσκοντας άφορμή — ο αθέαφοδος — να κάνω
τό... άλογοπαίγνιό μου, τον διώρρωσα:
— Μά αυτός δεν ήταν ποδηλάτης, του είπα. Ήταν ένας
...π ο δ η λ α κ τ η ς.
— Καλό, έ; Πώς το βρίσκετε; Ή καλύτερα να σάς
πάταγε ...ποδηλάτο;

Ο έκνει ρισγικός ταξιδιώτης

Στο τραίνο Παρίσι — Μασσαλίας
ένας ταξιδιώτης έπανελάμβανε αδιά-
κοπα: «Τί δίψα πού έχω, τί δίψα πού
έχω, τί δίψα πού έχω!».

Στα μέσα της διαδρομής, το τραίνο
σταμάτησε σ' ένα σταθμό για δεκα-
πέντε λεπτά. Ένας μεσόκοπος κύ-
ριος, άγανακτισμένος από την ένκευ-
ριστική επανάληψη του ίδιου μοτίβου,
προθυμοποιήθηκε να κεράση τον δίψα-
σμένο επιβάτη, με την ελπίδα πως
στην υπόλοιπη διαδρομή θα σταματή-
ση το ψαλτήρι. Σαν ξαναμπήκαν στο
τραίνο, ο μεσόκοπος κύριος τον ρώ-
τησε:

— Είσατε τώρα καλύτερα;
— Ναι, εύχαριστώ πολύ... Είσατε
πολύ ευγενικός...
Και συνέχισε μέχρι την Μανσαλία:
— Άχ! τί δίψα πού είχα, τί δίψα
πού είχα, τί δίψα πού είχα!...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΠΕΝΝΙΕΣ

Οι κορφές των περισσότερών
δουτών μας γνώρισαν τα πρώτα
φτεχνικά χιόνια. Θαρρείς και φά-
ρεσαν από ένα κάτοστρο σκου-
φάκι και μ' ας χαιρέτούν...

— Ο χειμώνας φαίνεται πως
θα είναι θερμός και δεν απο-
κλείεται να χιονίση και μέσα
στις πόλεις, άκόμα και στην
Αθήνα, που δε βλέπει χιόνι κά-
θε χρόνο.

— Πολλά παιδιά περιμένουν
να χιονίση με λαχτάρα για να
παίξουν «χιονίκες» και να φτιά-
σουν χιονάνθρωπους. Θα ξεπα-
γίσουν, θέβαια, μ' ας το ξέρουν
πως θα ξεσταθούν με το παι-
γνίδι!

— Άλιγες μέρες άκόμα και
πληθαίνουν οι Χριστουγεννιάτι-
κες διακοπές.

— Όχουμε δυο δολόκληρες
εβδομάδες στη διάθεσή μας για
να περάσουμε έγγονοιστοι τις
γιορτές, να καταβροχθίσουμε
κουραμπιέδες και μελομακάρο-
να και να χαρούμε τα θώρα
μας. Ποιάς μ' ας πιάνει!

— Τα παιδιά ένεος σχο-
λείου της Γαλλίας άνεκάλυψαν
ένα καινούργιο αθλητικό παι-
γνίδι: Μπάσκετ—μπόλ με... πα-
τινάκι!

— Έτσι, την περασμένη έ-
βδομάδα είδαμε στους αθηναί-
κους κινηματογράφους από τα
παιδιά να κάνουν μια θαυμαστή
επίδειξη του παιχνιδιού τους.
Είχαν κάτω απ' τα πόδια τους
ρόδες και κυνηγούσαν τη μπαλ-
λα χωρίς να γλυτσέρουν ούτε
μία φορά.

— Και θαυμάσαμε όχι μόνο
τη φαντασία τους, αλλά και το
καινούργιο τους!

— Οι ...καρμελοδισομηναί-
νες, κάθε τόσο γεμίζουν την ά-
γορά (περίπτερες, ζαχαροπλα-
στεία και τα κατάστηματα «ψι-
λικάν») και με νέα είδη καρ-
μελλών.

— Κι' αλ' αυτά τα είδη είναι
τόσον ενδιαφέροντα, που δεν έ-
πρείε τί καρμελλών να πρωτο-
διαλέξη! *Η ΠΕΝΝΑ Κ

ΟΙ ΠΙΣΤΟΙ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΑΣ ΦΙΛΟΙ

Τά «παληά» Διαπλάσάπουλα

ΕΙΝΑΙ μεγάλη τιμή στο
περιοδικό μας, που ά-
νάμεσα στους άναγνύ-
στες του υπάρχουν κι'
αρκετά παληά Διαπλά-
σάπουλα, — οι πατεράδες κι οι
μητέρες των νέων. Σαν το
γράμμα που δημοσιεύσαμε σ'
αυτή τη θέση την περασμένη έ-
βδομάδα λαβαίνουμε τακτικά
Επίσης, τα παληά Διαπλάσά-
πουλα συχνά μας παίρνουν στο
τηλέφωνο ή έρχονται στα γρά-
φειά μας πότε για να μας έκ-
φρασουν την ικανοποίησή τους
από την όλη του περιοδικού, πό-
τε τη χαρά τους για την επανέκ-
δοση της «Διαπλάσεως των Παι-
διών».

Αυτό μας γεμίζει δικαιολογη-
μένη υπερηφάνεια, μ' ας συγχρό-
νας σ' αβάνει άκόμα περισσότε-
ρα τις υποχρεώσεις μας απέ-
ναντι και σ' ας, τα νέα Δια-
πλάσάπουλα, και στους γονείς
σας. Για σκεφθήτε, αλήθεια, τί
σημαίνει να διατηρούμε τόσο
πιστούς φίλους και ν' άναγνύου-
ν πως τις διαπλάσεις — ψυχική
και πνευματική — που έρθαν α-
κείνοι απ' τη «Διαπλάση», έβα-
λοι και τόσο χρόνια, την ευσταθεί-
σκειν σήμερα τα παιδιά τους...

Στις σελίδες μας βλέπουν
να ζωντανεύουν, όχι μόνο τη
παρελθόν, ή αλλεσχστή παιδική
ηλικία, μ' ας και το μέλλον. Απ'
ότι καλύτερα διαπιστώνουμε, τα
παληά Διαπλάσάπουλα συναγα-
νίζονται σ' άφαισισμό κι' άγα-
πη τα καινούργια. Α' αβάνουν
με πολύ ενδιαφέρον άτι δημο-

σιόουμε κι' είναι σ' ας θέσι να
κρίνουν τη χρησιμότητά τους.
Έχουν δοκιμασμένη πείρα και
ξέρουν τί πρέπει να δίνεται
στούς νέους.

Οι μεγάλοι άναγνώστες άπο-
τελούν εξαιρετική βοήθεια για
τη «Διαπλάση». Και μοβαίνουν
με μ' ας ιδιόετη ευχαρίστησι ά-
τι μ' ας διαβάσουν κι' αρκετοί
γονείς. Το ίδιο θα πρέπει να
χαιρέσει και ας, νέα Διαπλά-
σάπουλα. Όταν ο πατέρας ή η
μητέρα σας είναι άναγνώστες
μας, μπορείτε να συζητάτε μα-
ζί τους τα διάφορα θέματα του
περιοδικού και να όφελιστε δι-
πλά.

Ταυτόχρονα, θέβαια, θα όφελη-
θουμε κι' έμεις. Ή γνώμη των
παλιών Διαπλάσάπουλων για
κάθε ζήτημα, είναι πολύτιμη.
Μία παρατήρησι τους, θα μ' ας
βοηθήση να όρθώσουμε κάτι
πιο μ' ας διέφυγε — άνθρωποι ή
μυστέ — ή παραλείψαμε. Ο έν-
θουσιασμός τους πάλ', άποτελεί
επιθάρσυνση των προσπαθειών
μας και μ' ας πείθει ότι βαδί-
ζουμε σ' ας σωστό δρόμο.

Γι' αυτό παρακαλούμε όλους
τούς γονείς και τους δασκάλους
σας να μ' ας κρίνουν άφορ δια-
βάσουν προσεκτικά τα τεύχη
που εκδίδουμε. Ο ίδιος σκοπός
μ' ας άνώνει: πως τα νέα Διαπλά-
σάπουλα θα φτάσουν και ας ξε-
θυμωρική ζωή άκόμα και τα
παληά, τ' αλλοεέσαστα κι' άγα-
πημένα πάντα Διαπλάσάπουλα...
Τό ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΟ

Οι κουμπαράδες

Τά παλαιότερα χρόνια, σχε-
δόν κάθε παιδί είχε και τον
κουμπαρά του. Πότε σιδερένιο,
πού κλειδώνε, πότε πηλινό. Έκει
μέσα έφριχνε ό,τι δεκαρίτσες
του περισσεύανε και ...φασού-
λι φασούλι γέμιζε το σακκούλι.
Όταν περνούσε άρκετός και-
ρός, πολλές φορές κι' ένας χρό-
νος, άνοιγε ή έσπαζε τον κουμ-
παρά του κι' έβλεπε ότι χωρίς
να το καταλάβη είχε μαζέψει
ένα σωρό λεπτά. Μ' ας αυτές τις
οικονομίες του άγόρου έστερα
διάφορα χρήσιμα ή ευχάριστα
πράγματα.

Σήμερα, όμως, λίγα παιδιά
έχουν κουμπαρά. Ίσως γιατί
δεν έτυχε κανένας να τους πη
την ...αεία του.

Αυτό, φυσικά, δεν σημαίνει
ότι δεν μπορούν και τώρα να
άρχίσουν την άποταμειού. Έ-
νας πηλινος κουμπαράς δεν ά-
ξίζει τίποτα.

Όταν τον έχετε, θα γεμίση
πολύ γρηγορότερα απ' ό,τι νο-
μίζετε. Πρώτα πρώτα κι οι γο-
νείς σας, οι θεοί σας οι νονοί
σας, βλέποντας ότι διαθέτετε
κουμπαρά, θα σας προσφέρουν
ταχικώτατα τον ...όβολόν τους
για να σ' ας ευχαριστήσουν. Κι'
ο αβόλος μπορεί να γίνει πηνυ-
ταράκι, μ' ας μπορεί να γίνει και
τάληρο!

Άλλά ή συμβουλή μας ν' ά-
ποκτήσετε κουμπαρά δεν ας ό-
ποχρύνει να ρίχνετε μέσα έκει
όλο σας το χαρτζιλίκι. Δεν λέ-
με ότι πρέπει να στερηθήτε το
κουλούρι στο σχολείο, τις κα-
ραμέλλες και τις σοκολάτες.

Αλλά θα τ' άγοράζετε, κι' ό-
τι δεκαρίτσες ή εικοσαράκια σ' ας
περσεύουν, θα τα φυλάτε.
Έτσι γίνεται ή άποταμειούσι.
Κι' έτσι κουβαίνετε αλ... κουμ-
παράδες.

Ευχαρίστη, λοιπόν, τώρα στις
γιορτές, να κάνετε την καλή
άρχη!

Ο κυνός μου ...κι' εγώ

ΟΙΠΟΝ, σωθήκαν τα ψέ-
ματα. Χειμώναςσε. Τρέμει
ο μύτος μου απ' το κρύο
τώρα που σ' ας γράφω...
Και καλά έμεις, που έχουμε
ναίαι, τη ζεστασιά μας, καθόμα-
στε κοντά σ' ας μια ζεστή
και ζεσταίνουμε λίγο πολύ το
μας, πόσοι φτωχοί πελαργοί —
άνθρωποι, ήθελα να πω — αυτές
τις ημέρες ζεσταίνονται από το
κρύο, δεν βρίσκουν από την πα-
φωτίτσα για να ζεσταίνουν τα ξε-
παγιασμένα τους μέλη;

ΑΥΤΕΣ τις ώρες σκέπτομαι
πιο πολύ τα φτωχά παιδά-
κια. Τρέμουν σαν τα παιδά-
κια, τα καυμένα... Και
πλησιάζουν οι γιορτές των Χρι-
στουγέννων, οι άγιες αυτές Χρι-
στούγεννες που σκορπίζουν ήμέ-
ρα σκορπίζουν — πρέπει να
σώματα και τις ψυχές στα
θρῶπων... Όλο τον καιρό — και
πιο πολύ αυτές τις μέρες — και
πει να συλλογίζεστε αυτά τα
και να τους δίνετε από τα δικά
σας ένα ζεστό ρούχο, να είσατε
σταθούν την παγωνιά τους... Αύ-
θεςοί, δεν θα ζεσάτην μόνο το
φάσση άκόμα να ζεσάτην και την
παγωνιά της καρδιάς του...

ΝΩΡΙΖΕΤΕ ότ... — Έτσι δεν
γράφουν οι κοσμικές στήλες
των έφημερίδων... τα συρτά-
ρια του γραφείου πλημύρι-
γισμούς μας; Ή κυρά Δέσπαι-
να τραβάει τα μαλλιά της, πως
θα ας βγάλη πέρα με τόσες ά-
φανήσεις. Και κάθε μέρα κατα-
μόνο διαγωνίζομαι; Ένας και
να σε πλημυρίση από γράμμα-
τα. Φαντασθήτε τί γίνεται τώρα
που οι διαγωνισμοί είναι τρεις.
Καταλαβαίνω με πόση άγωνία
περιμένετε τ' άποτελέσματα. Έ-
να μόνο θα είχα να σ' ας πω
σήμερα: πως ή «συγκυβιά» είναι
άρκετα ίκανοποιητική. Όλα τα
Διαπλάσάπουλα έχουν... έιφουλ-
των άγώνων. Να δώδεκα στο στίβο
απ' όλο θ' άναδείχθω ο Ρουμπά-
νης!

ΠΟΛΥ σωστά τα όσα έγραψε
ή γειτονική μου στήλη στο
περασμένο φύλλο για τα
Νυκτερινά Σχολεία. Κι'
εγώ — κι' ας είμαι πελεκάνος —
τα χαιρώμαι και φιλότιμα αυτά
παιδιά. Άς είναι παράδει-
γμα σ' εκείνα που είχαν την
τύχη να σπου-
δάσουν σ' ή-
μερήσια σχο-
λεία κάτω ά-
πό το φως
του ήλιου. Θά
το έλεγα. Θά
π α ρ α δ ε ι:
για α φωτει-
νό — κι' ας
π ρ ο ε ρ-
χεται από
«ν υ χ τ ε -
νικό» σχολεία.
Ο Πελεκάνος

Προετοιμασία για το γραφείο του μπαμπά

Στο φτερό της πέννας

Οί παιδικοί φίλοι

ΕΙΧΑΝ ν' ανταμώσουν κάπου εικοσι
χρόνια, από τότε που άφησαν τα θρα-
νιά. Σ' αυτό το διάστημα ήρε ο
πόλεμος, άγωνίστηκαν να ζήσουν, να
σταδ οδρῶσουν. Πόσα γεγονότα,
πόσες καινούργιες έντυπώσεις, πόσες και-
νούργιες γνωριμίες. Ήσαν παιδιά, και τό-
ρα είναι άντρες. Και να, έρέθηκαν άντικρυ-
στά στο ίδιο λεωφορείο. Στην άρχή κατά-
χτηκαν έπίμονα: «Αυτή τη φωτογρ' αμια»,
σκέφθηκαν σχεδόν ταυτόχρονα, «κάπου την
γυμίζουν πως έχουν μπροστά τους δυο φίλους
που δεν χωρίσαν ποτε, ούτε μια στιγμή. Τό-
σο θερμά τους άκούν να κουβεντιάσουν. Τόση
χαρά λάμπει στα πρόσωπά τους.

Άληθινά, κι' έκείνοι αισθάνονται όπως ό-
ταν πηγαίνουν μαζί στο σχολείο. Δεν είναι οι
μόνοι. Όσοι παλαιόι συμμαθητά και φίλοι
ανταμώνουν, ύστερ' από χρόνια, χαίρονται
και συχνά ο δεσμός τους ξαναγίνεται στέ-
ρεος. Άν χρειάζεσαι μια έξυπνηρέτησι
από κάποιον και μαθαίνεις ότι πρόκειται για
παλιό συμμαθητή σου, παίρνεις θάρρος, ο-
πλίζεσαι μ' έμπιστοσύνη και πιστεύεις ότι θα
σ' έξυπηρετήση. Και αυτές πάλι, άν περνή
απ' το χέρι του, δύσκολα θ' άρνηθ' ή μια χάρι
στον παιδικό του φίλο. Πάντα με σεβασμό και
τουφερότητα, διατηρούμε τις παιδικές άνα-
μνήσεις...

Έτσι κι' οι δυο παιδικοί φίλοι, που έρε-
θηκαν τώρα στο ίδιο λεωφορείο άντικρυστά,
εκτός από τις αλλαγές της περασμένης ήλ-
κίας, έχουν άποκτήσει και το «ύφος» του έ-
παγγέλιματος. Ο ένας είναι γιατρός, ο άλ-
λος υπάλληλος σ' ας εταιρία. Όστόσο, τα
κύρια χαρακτηριστικά του προσώπου δεν άλ-
λάζουν, και πάνω απ' όλα τα μάτια...

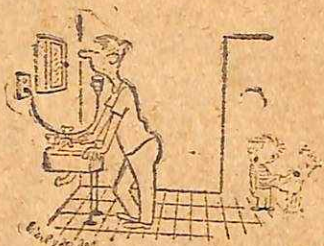
Κοιτούνται κι οι άναμνήσεις ξεδιπλώνον-
ται στη σειρά: «Ποιό τον έχω δη, ποιό τον
έξωρα. Μά, οι παιδικές άναμνήσεις είναι οι
πιο ισχυρές, οι πιο ζωηρές. Ποτέ δεν αβύ-
νουν. Κι οι δυο επιβάτες του λεωφορείου,
δεν άργούν να χαμογέλσουν και να μιθυρί-
σουν!

— Δεν ήμασταν κάποτε συμμαθητά;
— Βεβαίως!
— Τι γίνεται Κώστα;

— Τί κάνεις Βασίλη;
Δίνουν τα χέρια εγκάρδια, μ' ένθουσιασμο
κι' άρχίζουν να κουβεντιάσουν για τα σχολι-
κά τους χρόνια. Με τη συζητήσι θυμούνται
όλα τα δινόματα των συμμαθητών τους. Με-
ρικούς τυχαίνει να τους συναντάει ο ένας,
μερικούς ο άλλος. Δεν έξασαν κανένα. Έ-
πειτα θυμούνται διάφορα περιστατικά του
σχολείου, τους δασκάλους, λένε που έργά-
ζονται τώρα, σ' ας ποιά κατάσταση βρίσκονται.
Σ' ας λίγο, οι γύρω επιβάτες του λεωφορείου
γυμίζουν πως έχουν μπροστά τους δυο φίλους
που δεν χωρίσαν ποτε, ούτε μια στιγμή. Τό-
σο θερμά τους άκούν να κουβεντιάσουν. Τόση
χαρά λάμπει στα πρόσωπά τους.

Άληθινά, κι' έκείνοι αισθάνονται όπως ό-
ταν πηγαίνουν μαζί στο σχολείο. Δεν είναι οι
μόνοι. Όσοι παλαιόι συμμαθητά και φίλοι
ανταμώνουν, ύστερ' από χρόνια, χαίρονται
και συχνά ο δεσμός τους ξαναγίνεται στέ-
ρεος. Άν χρειάζεσαι μια έξυπνηρέτησι
από κάποιον και μαθαίνεις ότι πρόκειται για
παλιό συμμαθητή σου, παίρνεις θάρρος, ο-
πλίζεσαι μ' έμπιστοσύνη και πιστεύεις ότι θα
σ' έξυπηρετήση. Και αυτές πάλι, άν περνή
απ' το χέρι του, δύσκολα θ' άρνηθ' ή μια χάρι
στον παιδικό του φίλο. Πάντα με σεβασμό και
τουφερότητα, διατηρούμε τις παιδικές άνα-
μνήσεις...

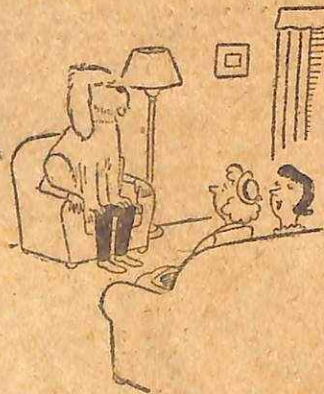
Μία παραμύση λέει: «Μόνο όσους με όσους
δε σμίγεις. Ο κόσμος δεν είναι τόσο μεγα-
λος, όσο φαίνεται, κι' ή ζωή πολλές φορές
θα φέρη άντικρυστά δυο ανθρώπους που τυ-
χαίνει να γνωρίζονται από παλιά. Γι' αυτό
οι παιδικές μας φίλες πρέπει να είναι εύλι-
κρινες, να βοηθάμε και ν' άγασμα με τους
τον άλλον στο σχολείο. Άνάλογα με τους
δεσμούς που θα δημαυρῶσουμε άνάμεσα
μας στα θρανία, θα έξαρτηθουν κι οι άφαιτες
παιδικές άναμνήσεις. Άς χωριστούμε άργό-
τερα, κι' ας χαθούμε άκόμα. Οι όδροι μας
κάποτε θ' άναμώσουν. Και πρέπει τότε να
δώσουμε τα χέρια με χαρά, να θυμηθούμε
τις καλύτερες ώρες μας. Οι καλοί παιδικοί
φίλοι, μένουν αίαιοι σ' όλη τους τη ζωή...
MEM

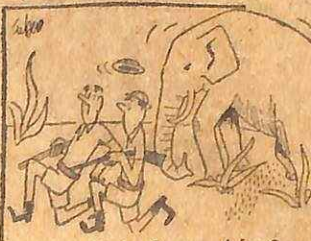
— Τί γκρινιάζεις, καλέ μπαμπά; Γιατί να μη χρησιμοποιήσω την ξυριστική σου μηχανή και στον... Α-χώρ; Μήπως έπαθε τίποτα;

— Και να φαντασθής, ότι ο πατέρας μου έπεμπε όταν ήμουν μικρός να μάθω... φλάουτο!!

— Βλέπετε, είναι τόσο αγαπημένος με τον σκύλο μας, ώστε δεν τον αποχωρίζεται ούτε μία στιγμή

— Αυτό ήταν, Λεόνδρε, του λαού που μου 'ταξες!

Τά... «καλά κορίτσια» 'Η μικρομεγάλη

ΜΙΑ σταλιά κορίτσακι είναι και σου έχει ένα ύφος! Δεν θέλει να φορέσει ούτε καλ-τσάκια, ούτε φιογκάκια, ούτε γιαννάκια. Βιάζεται να της αγοράσουν παπούτσια με τακουνάκι, να κόψουν τα κοστίδια της, να πετάξουν τη την ποδιά του σχολείου.

Και δεν καταδέχεται να κάνει παρέα με συνομήλικές της. «Α, πά, πά! Στα διαλείμματα πηγαίνει να παίξει με τα κορίτσια των μεγαλύτερων τάξεων κι αν της έρθει βολικά χώνεται ανάμεσα στις τε-λειόφοιτες. Εκείνες βέβαια στην αρχή νομίζουν πως βρέθηκε τυ-χαίως ανάμεσά τους και δεν της δίνουν σημασία. Όταν όμως δουν πως αυτό γίνεται ταχτικά, εξαφνιά-ζονται, γελάνε και στο τέλος, ευ-γενικά, την ξεπο-στέλλουν από εκεί που ήρθε.

— Άντε κορίτσακι μου με τις συμμοθητρίες σου...

Μά...
— Τι γυρεύεις με μάς τις μεγάλες;
— Κι εγώ είμαι με-γάλη!

Τό λέει και σηκώνει τις φτέρνες της για να φανή... ψηλότερη. Και πάλι δεν φτάνει ως τον ώμο των τε-λειοφοιτών του γυμνασίου. Ωστόσο παραμένει κοντά τους. Τι καταλαβαίνει; Κάθε ηλικία έχει τα δικά της ενδιαφέροντα, τα δικά της θέματα, τις δικές της συζητήσεις. 'Η Μικρομεγά-λη δύσκολα μπορεί να τα παρακολουθήσει όλ' αυτά. Τις περισσότερες φορές στέκεται αμίλητη. Κάποτε όμως θέλει να πη κι εκείνη κάτι για να δείξει πως εί-ναι... μεγάλη και την πα-θαίνει. Όπως είναι φυσι-κό τα λόγια της προσπα-θούν να μιμηθούν το ύφος των μεγαλύτερων κοριτσι-ών και μόλις τα λέει ξε-σπάνε γύρω της τρανταχτά γέλια.

Ξεροκοπαίνει αλλά δεν... το κουνάει από κεί. Πρέ-πει να την πιάσουν απ' το χεράκι και να την πάνε κοντά στις συμμοθητρίες της για να φύγει. «Ω, τό-πει τα κορίτσια που έχουν την ίδια ηλικία σαν μι-νες. Σοβαρή, κορδαμένη, δεν σηκώνει άστεια.

— Καθίστε ήσυχα μι-κρούλες μου, λέει.

— Μπα, μιλάνε κι οι μεγάλες!

— Μάλιστα! 'Εγώ δεν είμαι μπεμπέκα!

— Νά και μία δεσπο-ινίδα! Πότε γεννηθήκατε μαμαζέλ;

— Δεν σας εν-διαφέρει!

— Αν την ρωτή-σουν πιο επίμονα δεν τόχει τίποτα να προσθέσει με-ρικά χρονάκια στην ηλικία της. Πόσο βιάζεται να μεγαλώσει. Κάθε μέρα μετράει το μπόι της στην πόρτα του δωμα-τίου της για να δει μήπως και ψή-λωσε από χθες κανένα πόν-το! 'Υστερα τρέχει στον καθρέφτη προσπαθώντας να πειστώ ότι δεν φαίνεται και τόσο μικρή όσο την νο-μίζουν. Καμμιά φορά βά-ζει τη ρομπά της... για-γιάς της για να δείξει στον εαυτό της πως είναι κυρία!

Προσέχει πάντα πως φαίνονται οι μεγάλες κο-πέλλες, πως μιλάνε και προσπαθεί να φέρεται και να μιλήσει το ίδιο κι αυτή. Μία σταλιά είναι κι οι τρό-ποι της αναγκάζουν πολ-λές φορές τους μεγάλους να ξεκαρδίζονται στα γέ-λια. Γιατί σιγά-σιγά συ-νιθίζει και κατάφερε να μην είναι ούτε μικρή ούτε μεγάλη και να προκαλή-σει ειρωνίες.

Καυμένη Μικρομεγάλη, τρέντισε να χαρής τα παι-δικά σου χρόνια. 'Οχι μό-νο επειδή είναι τα πιο ό-μορφα χρόνια του ανθρώ-που, αλλά και για έναν άλ-λο σπουδαίο λόγο: Πολύ γρήγορα θα μεγαλώσει και θα βαρεθείς νάσαι μεγάλη!

Η ΤΣΙΜΠΙΔΑ

«Όταν ο μικρός πρόσκοπος παρέστη τον κανόνα που του έμαθαν στην ομάδα του: Κάθε ημέρα και μία καλή πράξη»

— Ξέρεις, μαμά, δεν δρώ κα τον κουρέα... σπύτι του!

— Γιατρέ μου, φρόντισε όσο μπορείς πιο γρήγορα το παιδί μου, γιατί έπεσε κι' έχτυψε... άσχημα!!

— Πά, πά! τί ύποκριτης που είναι! Μόλις δει τον προσέχουν μερικοί άνθρω-ποι, κάνει άμέσως τον του-φρό πατέρα!!

Ο φίλοι μου, ΛΟΙ σας, ακό-μη και οι πιο μικροί άναμ-

ταξύ σας, βάχετε άσφαλώς άκούσει για την Κύπρο, αυτό το ελληνικό νησί που το μαγικό του όνομα βρίσκεται σ' όλα τα ελληνικά χείλη. Θά 'ακούσατε να προφέρεται στις έκπομπές του Ραδιο-φωνικού Σταθμού μας, στις συζητή-σεις που κάνουν οι γονείς σας, τα με-γαλύτερα άδέρφια σας. Θά το προσέ-ξατε στο λεωφορείο που παίρνετε, στο σχολείο που πηγαίνετε, στους δρόμους που περνάτε, παντού. Γιατί το όνομα της Κύπρου τό λένε παντού, όχι μόνο έδώ στην 'Αθήνα, στην πρωτεύουσα, αλλά ακόμη και στους μακρυνότερους, τους μικρότερους συνοικισμούς της έ-παρχίας, όπου χτυπάει ελληνική καρ-διά. Τό λένε οι αγρότες που σκάβουν τα χωράφια τους, οι τσοπάνηδες που φυλάνε τα κοπάδια τους οι ναύτες που ταξιδεύουν στις θάλασσες, και τις δι-κές μας και τις ξένες. Τό λένε και το συνοδεύουν με τα λόγια όπου βρίσκε-ται κρυμμένος ο μεγαλύτερος καύμος του τόπου μας.

— Πότε θα έλευθερωθί ή Κύπρος :

Πότε θα γίνή ελληνική; Γί' αυτό τό θέμα θά σας μιλήσω σήμερα. 'Όσο και να είσαστε ακόμη μι-κροί, πρέπει έν τούτοις να μάθετε τί είναι ή Κύπρος, από πόσες φoδeρες περιπτώσεις έχει περάσει αυτό τό ι-στορικό νησί τό τόσο πιστό στό έλλη-νικό του όνομα, και τί γίνεται σ' όλες τις πολιτείες του, σ' όλα του τα χω-ρία τώρα που άγωνίζεται για την έ-λευθερία. Τό ότι είσαστε μικροί δεν ύ-πολογίζεται, άπόδειξι ότι οι συνομήλι-κοί σας εκεί κάτω, άγόρια και κορί-

Αθηναϊκή Επιθεώρηση

'Η Κύπρος ελεύθερη!

... τσια, παίρνουν μέρος στον άγώνα με ένα άσύγκριτο θάρρος που έχει προκα-λέσει τον παγκόσμιο θαυμασμό. 'Ακόμη και τούτες τις τελευταίες ήμέρες, κα-ταδικαστήκανε για τον ίδιο λόγο, σέ πολύχρονη φυλάκιση, δύο νεαρές Κύ-πριες, μαθητρίες και οι δύο.

Λοιπόν, είναι άνάγκη να ξέρετε ότι τό νησί της Κύπρου είναι ελληνικό ά-πό τα πανάρχαια, από τα προϊστορικά χρόνια. Τό αναφέρει ο 'Ομηρος, ο πρώ-τος έθνικός ποιητής μας. 'Από τον ί-διο παμπάλαιο καιρό, επεκράτησε ή έλ-ληνική γλώσσα. 'Αλλά από τον ίδιο έ-πίσης καιρό άρχίζουν οι μεγάλες δο-κιμασίες της Κύπρου, με τους διάφο-ρους ξένους κατακτητές, που πάνε να την κάνουν δική τους. Τοποθετημένη στην ανατολικότερη άκρη της Μεσογει-ου, γίνεται τό μύλο της έριδος. 'Ερ-χονται 'Ασσύριοι, Βαβυλώνιοι, Αιγύ-πτιοι, Πέρσες. 'Ωστόσο, και οι Βασι-λιάδες της Κύπρου και ο Κυπριακός λαός μένουν πάντα προσηλωμένοι στην ελληνική καταγωγή τους, δεν ξεχνούν ποτέ εκείνο που τους ένώνει με τους άλλους 'Ελληνες. Στέλλουν δώρα στους Δελάφους, στα ελληνικά μαντεία. Και κάθε φορά που μπορούν, επαναστατούν για να άναστήσουν όλη την άνεξαρτη-σία τους. Συνδέονται με τους 'Αθηναί-ους. 'Εκεί πέθανε ο ένδοξος στρατηγός Κίμων, στη στενή του έκστρατεία κα-τά των Περσών, σ' αυτό τό νησί που χαρακτηρίζεται από τους ιστορικούς ως ο τελευταίος φρουρός του 'Ελληνι-σμού μπροστά στις προφυλακές των βαρβάρων.

Όταν έπεσαν οι ελληνικές πολιτείες ύστερα από τον Πελοποννησιακό πόλε-μο, ή Κύπρος άναεάνει τη βαθεία της προσήλωσι στη Μητέρα 'Ελλάδα. Στην περίοδο του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου, οι Κύπριοι είναι μαζί του, άρματώνουν πλοία, στέλλουν στρατό, στηρίζουν έ-πάνω στην επικράτησή του όλο τό μέλ-λον τους. 'Αργότερα γίνεται Ρωμαϊκή έπαρχία. Ξαναζωντανεύει με τό 'Ελληνι-κό Βυζάντιο, κατόπιν δέχεται νέα χτυ-πήματα φτάνουν οι Ναίτες, οι Γερμα-νοί, οι Λουζινιόνιοι, άλλοι επιδρομείς.

Αυτό είναι με λίγα λόγια τό δράμα της Κύπρου και ή υπερφάνειά της. 'Α-πό τα χρώματά της πέρασαν όλες οι όρ-δες της 'Ανατολής, ύστερα Φράγ-κοι, Λομπάρδοι, 'Αλμάνοι, Βενε-τσιάνοι, Σικελόβουι, Καταλόνοι, Γενο-βέζοι, Μαμελούκοι Τούρκοι, όλοι οι κα-τακτητικοί λαοί. 'Αλλά κανένας δεν μπόρεσε να κλονισί μέσα στην ψυχή της Κύπρου τη βεβαιότητα ότι μία μέ-ρα θά ξαναγίνη ελληνική. 'Ούτε οι 'Αγ-γοί! Θά φύγουν και εκείνοι με τη σειρά τους, σαν τους άλλους κατακτητές. 'Αυ-τό, όπως τα παιδιά της ύπόδουλης Κύ-πρου, έτσι κι' εσείς, τα παιδιά της ε-λεύθερης 'Ελλάδας, πρέπει να πιστεύε-τε. Και να τό περιμένετε...

Γεία χαρά σας

Γ. Φαβίους

Ο υόσμιος... έρεϊς κι' εμείς

Ο ΧΡΗΣΤΟΣ είναι πρώτος μαθητής στην τάξη του κι' όλας άπορούν: Πό-τε διαδράζει αυτό τό πα-δί; Δεν άφήνει παιγνίδι για παιγνίδι, σπάνια θ' ά-ποχωρήσει χωρίς κι' είναι ζήτημα αν τον άτασχο-λούν τα μαθηματά του πάνω από μία ώρα. Και πάντα τό ξέρει νεράκι. Τόσο έξυπνος είναι: 'Αλ-λά δεν πάργι έδώ κανένα μυστήριο. 'Ο Χρήστος έ-φαρμάζει ένα πολύ άπλο και άφέλιμο σύστημα:

Προσέχει εξαιρετικά στό μάθημα. Κι' όταν γίνεται ή παράδοσι, κι' όταν γίνε-ται ή εξέταση. 'Ετσι, τό εχωνεύει καλά, τό κατα-λαβαίνει, κι' από κεί και πέρα, ένα δυό φορές να τό επεράσει, τό μασέ. Δεν χρειάζεται περισσότερο. Αυτό τον δόθησε ν' άπο-κτήσει γερές βάσεις, ιδιό-τερα στα μαθηματικά και στη γραμμητική, που όταν δεν ξέρεις τά προηγώνα να μην μαθαίνεις τά έπó-

μενα. Νά γιατί θριαμβεύει στην τάξη του ο Χρήστος και δεν άφήνει παιγνίδι για παιγνίδι τις ελεύθερες ώρες του. 'Η προσοχή στο μάθημα τον δγαζει... πολ-ληκάρι!

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΙ στην Εύρώπη και στην 'Αμερική, έχει κα-τακτήσει μικρούς και μεγάλους. Τ' άπογεύ-ματα και τα θράδια κά-θονται όλες οι οικογένειες μπρος στην συσκευή που είναι συνδεδεσμέες ραδιο-φώνου και...κινηματογρά-φου και παρακολουθούν έ-να σωρό ευχάριστα προ-γράμματα: Πότε ποδοσφαι-ρικά μάτς, πότε κωμωδίες, πότε διάφορες εφευρέσεις. 'Η τηλεόρασι άναγκάζει πολλά παιδιά να τελειώ-νουν χωρίς να παιγνιδιά-ναι στο σπίτι. Μερικές φορές, όμως, τό...ξεμυαλίζει κι' απ' τα μαθηματά τους. Στην πατρίδα μας δεν ύ-πάρχει ακόμα τηλεόρασι

Όστόσο θά επικρατήσει και θά διαδοθή, όπως έ-χει διαδοθή τώρα το ρα-διόφωνο. Για την ώρα, λοιπόν, παρακολουθήτε με τ' αυτιά σας τις παιδικές ραδιοφωνικές έκπομπές.

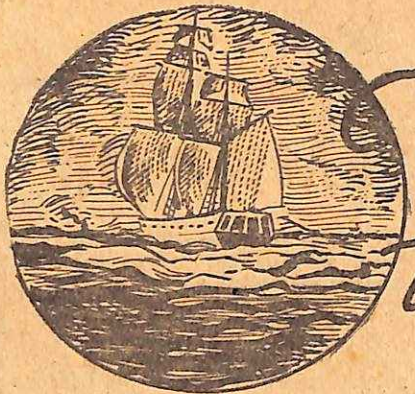
Σ' ΑΣ θυμίζω και πάλι ότι πρέπει να βοηθή-στε όσο μπορείτε τα φτωχά παιδιά να πε-ράσουν κι' εκείνα καλά Χριστούγεννα. Φροντίστε να συγκεντρώσετε κά-ποιά παιγνίδια που τά χορτάστε πιά για να παραδοθούν ά-πό τώρα στα φιλάθροια-κά ιδρύματα. 'Ο Χρήστος γεννήθηκε για όλα τα παι-διά του κόσμου και πρέπει όλα χαρούμενα να γιορτά-σουν την γέννησή του. Τό να προσφέρει καίεει σ' ένα φτωχό παιδάκι λίγη χαρά, είναι σαν να δίνι χαρά στον ίδιο τον Χρήστο, που ήταν κι' εκείνος φτωχό-παιδο, γι' αυτό γεννήθηκε στη φάτη των άδελών...

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ ΣΑΣ

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

8ον

Ο ΧΟΥΑΝ

Η διαδρομή μας ήταν πολύ παράξενη. Σκαρφαλώνουμε τα βράχια για πολλή ώρα. Δεν συναντήσαμε παρά μερικά πρόβατα που μας ακολουθούσαν μελαγχρόνως. Οι άπαιστοι σύντροφοί μου δεν μιλούσαν καθόλου. Προσπάθησα να μάθω πού με οδηγούσαν, αλλά μου κόπηκε η λαλιά όταν ο Έρρικ, θυμάμενος εσθινικά ένα μαχαίρι, με απείλησε να μου κόψει το λαιμό αν τολμούσα να τους ξεναγήσω.

Δεν ζήτησα πια να μάθω πού πήγαινα. Τα ξυπόλητα πόδια μου με πονούσαν από τις πέτρες του δρόμου. Οι άπαγα-γείς μου προχωρούσαν με πολύ ταχύτητα και μου ήταν κουραστικό να τους ακολουθώ. Τό μονοπάτι δεν υπήρχε πια και προχωρούσαμε τώρα σ' ένα άπειρο έλος, στεγνό επιφανειακά, που κινδύνευε να μας καταπιεί σε κάθε βήμα. Φαίνεται όμως ότι οι σύντροφοί μου δεν ήξεραν την ιστορία του, γιατί έσταλ-καλοουσαν να προχωρούν χωρίς να προσέχουν. Νόμιζα πως θα λιποθυμήσω από το φόβο μου. Δοκίμασα να βγάλω από την τσέπη μου το ψωμί που μου είχε δώσει η κυ-ρά Φόλλαν, αλλά ένας από τους φύλακας μου με έμπόδισε.

Φαίνεται όμως ότι κανείς απ' αυτούς δεν ήταν ο αρχηγός, γιατί δεν είχαν δοκιμάσει να με ψάξουν όταν μ' έπιασαν. Η ιδέα αυτή με καθησυχάζει, γιατί έτσι τουλάχιστον δεν κινδύνευα να με σκοτώσουν πριν φτάσουμε στον άσχημο τόπο.

Στήριξα ώς μου τις ελπίδες στο άλογό μου, που γυρίωντας στο σπίτι του Μπάρτλεϋ χωρίς έ-μένα, θα έδινε στους φίλους μου να καταλάβουν ότι κάτι κακό μου είχε συμβεί. Θα πρόφταναν όμως, παρ' όλη την καλή τους θέληση, να με σώσουν από τα νύχια των Νορβηγών;

Φτάσαμε στην κορυφή του βουνού άργα το απόγευμα. Είχα χάσει κάθε ελπίδα. Νόμιζα πως θα περπατούσα ακατάπαυτα πάνω σ' αυτό το βουνό, χωρίς να σταματήσω ποτέ πια. Στο βάθος της κοιλάδας φαινόταν ένας δρόμος, που δεν είχα ξεναγή ως τότε. Παρηγορήθηκα κάπως με την ιδέα ότι γιό να υπάρχει δρόμος θα υπήρχαν και άνθρωποι κάπου κοντά.

Συνεχίσαμε το δρόμο μας, παίρνοντας πάντα την πλαγιά του βουνού.

Κοιτάζοντας να σκύψω όταν θα στο-πώ, μου είπε για μια στιγμή ο Έρρικ. Κατάλαβα ότι ήθελε σε κανένα χαν-τάκι, αν παρουσιάζονταν εσθινικά άνθρωποι. Δυστυχώς όμως ο δρόμος ήταν από-λυτα έρημος, λες και όλοι οι κάτοικοι της Κοιτιμάρα είχαν πέσει εσθινικά σε λήθαργο.

Ο ήλιος προχωρούσε πια προς τη δύση του κι' ένα έλαφο αέρακι μας προετοιμάζε για την έσφιξη της νύχτας. Οι άπαγαγείς μου εξακολουθούσαν το

δρομο τους, παρ' όλο το μισοσκόταδο. Δεν είχα πια καμιά ελπίδα, γιατί ήξε-ρα ότι οι κάτοικοι της περιοχής δεν κυ-κλοφορούν ποτέ όταν σκοτεινιάσει.

Είχα χάσει κάθε αισθησι-τή ώρα. Κοιμόμουν περπατώντας. Ο δρόμος που ακολουθούσαμε άρχισε να κατηφο-ρίζει κάπως, κι' έτσι προχωρούσαμε πιο εύκολα. Ο Έρρικ παρακίνησε αδιάκο-πα τους συντρόφους του να ταχύνουν το βήμα.

Η πορεία μας κράτησε τόσο πολύ, ώστε κατάλαβα ότι προχωρούσαμε προς το Γκάλογουαϊ παύροντας το δεύτερο δρόμο που διασχίζει το ποτάμι Λάφ Κορρίμπ. Δεν μπορούσα να εξηγήσω για-τί με πήγαιναν στο Γκάλογουαϊ. Φαντα-ζόμουν ότι θα προτιμούσαν να αποφεύ-γουν τις πολυσύχναστες πόλεις. Αλλά γρήγορα θυμήθηκα, ότι οι άνθρωποι αυ-τοί δεν ώπισθοχωρούσαν μπρος σε τίπο-

τα για να φτάσουν στο σκοτό τους. Μή-πως δεν μου είχαν στήσει καρτέρι μέσα στη μέση του δρόμου, όπου μπορούσε να τους δει οποιοσδήποτε άλλος διαβάτης;

Ο δρόμος άρχισε να γίνεται πλατύ-τερος. Πέρασαμε μπρος από μερικά χω-ριάτικα σπίτια που οι κάτοικοί τους εί-χαν κι' όλη αποσυρμένη για τη νύχτα. Φτάσαμε τελικά σ' ένα σταυροδρόμι.

Ο δρόμος που ακολουθούσαμε ως τό-τε τελείωνε εκεί. Ο μεγάλος δρόμος που οδηγούσε στο Γκάλογουαϊ άρχισε μετά το σταυροδρόμι. Προχωρούσαμε σ' ένα σημείο όπου υπήρχαν αρκετά δέντρα και επί τέλους σταματήσαμε. Ο Έρρικ έ-ξαφανίστηκε και σε λίγο ξανάφανε σέρ-νοντας από το χαλινόρι ένα πλώριό α-λογο, που έφερε πίσω του ένα καρότσι.

Σκέφθηκα ότι θα ήταν το ίδιο άμαξι που είχαν μεταφέρει την προηγούμενη νύχτα τον Μανουέλ.

Με ανέβασαν πάνω στο καρότσι και

ο άνθρωπος που με φύλαγε σ' όλη τη διαδρομή ανέβηκε κι' έκατσε δίπλα μου. Ένας από τους υπολοίπους Νορβηγούς άρπαξε το χαλινόρι του αλόγου και ο Έρρικ εγκαταστάθηκε απέναντί μου κρατώντας τα γκέμια. Ο τελευταίος ά-πό τους τέσσερους συντρόφους κάθισε δίπλα στον Έρρικ.

Ο Έρρικ τράβηξε τα γκέμια και το άλογο ξεκίνησε. Οι ρόδες του καρο-τσιού ήταν σκεπασμένες με λάστιχα. Διάφορα δέντρα πλακίσωναν το δρόμο σ' όλη σχεδόν τη διαδρομή. Αριστερά μου έβλεπα πότε πότε, ανάμεσα από τα δέντρα, τα νερά του Λάφ Κορρίμπ. Πού γυάλιζαν στο φως του φεγγαριού.

Εσθινικά αισθανόμουν ότι θα λιποθυ-μούσα από την πείνα.

Έρρικ, πεινώ. Είπα στον οδηγό μας. Δεν πρόκειται να σε ώφελήσει σε τίποτα αν με πιάς πεθαμένο από την πεί-να στον αρχηγό σου, πρόφτασα γρήγορα, πριν προφτάσει να με σταματήσει.

Κατάλαβα ότι ο Έρρικ άρχισε να σκέπτεται σοβαρά αυτό που του είπα. Δεν τον ένοιαζε καθόλου αν πέβαινα, αλλά φαίνεται ότι ο αρχη-γός του με ήθελε ζωντανό.

Δεν έχω τίποτα να σου δώ-σω, μούγκρισε.

Έχω μαζί μου μερικά σάν-τουιτς που μουδωσαν από το στί-τι. Αν διατρέξω το μαυρόσκυλο αυτό που με φυλάει να μη με δαγ-κάσει, θα μπορέσω να φάω.

Καλά!

Είπε κάτι στη γλώσσα τους στο σύντροφό του που είχε αναλάβει τη φύλαξη μου. Έβαλα το χέρι μου στην τσέπη για να βγάλω το δέμα που μου είχε δώσει η κυρά Φόλ-λαν και τα δάχτυλά μου συνάντη-σαν το γράμμα του Μπάρτλεϋ προς τον Νταίλυ.

Το είχα ολότελο ξεχάσει. Δεν ή-ξερα τι ακριβώς είχε γράψει ο Μπάρτλεϋ. Ίσως ναγραφε και σε ποιο μέρος είχαμε κρύψει το «περ-γαντί», αφού ήταν σίγουρος ότι το γράμμα του θα πήγαινε κατ' ευθείαν στα χέρια του κ. Νταίλυ.

Ανοίξα το δέμα μου και άρχισα να τρώω με λαίμαργία. Σιγά-σιγά ξεναποκτούσα το θάρρος μου. Σκε-πτόμουν το γράμμα και προσπα-θούσα να βρω έναν τρόπο ν' απαλλαγώ απ' αυτό. Δεν έπρεπε με κανένα τρόπο να πέσω στα χέρια των έχθρων. Αν απο-κτούσαν έτσι τις πληροφορίες που ήθε-λαν θα με σκότωναν άμέσως, μη έχοντας πια ανάγκη από μένα.

Έπρεπε ν' απαλλαγώ από το γράμμα πριν φτάσουμε στον αρχηγό. Σκέφθηκα όμως, ότι θάταν καλύτερα να το πετάξω όταν θα φτάναμε στους δρόμους του Γκάλογουαϊ. Κάποιος θα τώδρισκε και θα το πήγαινε στον κύριο Νταίλυ. Ο Μπάρτλεϋ είχε γράψει τ' όνομά του και τη διεύθυνσή του στο φάκελο.

Ο δρόμος ήταν κατασκότεινος ώσπου φτάσαμε στα πρόστια του Γκάλογουαϊ. Από κει και πέρα ο δρόμος φωτιζόταν άμυδρά από μερικά φανάρια, που τον πλακίσωναν σε διάφορες αποστάσεις. Τελικά φτάσαμε στην πόλη και στρίψαμε μπρος από το κτίριο των δικαστηρίων. Λίγο πιο πέρα ήταν το αστυνομικό τυπ-

μα. Ήταν ακριβώς ό,τι ήθελα. Θα περ-νάγαμε ακριβώς μπροστά από την πόρ-τα του σπιτιού του κυρίου Νταίλυ.

Είχα φυλάξει ένα σάντουιτς για να έχω μια δικαιολογία να βάλω το χέρι στην τσέπη μου. Έβαλα το γράμμα μαζί με το σάντουιτς. Οι Νορβηγοί δε με πρόσε-ξαν, γιατί παρακολουθούσαν το δρόμο, από φόβο μήπως μας δη κανένας διαβά-της. Όταν περνώγαμε μπροστά από την πόρτα του κ. Νταίλυ, άφησα το χέρι μου να κρεμαστή έξω από το καρότσι και έριξα το γράμμα στο δρόμο.

Πλησιάζουμε τώρα προς το κτίριο της αστυνομίας. Οι Νορβηγοί ανήσυχτοι κοι-τάζαν μήπως εμφανισθ κανένας όργανο της τάξεως. Δυστυχώς όμως δεν φάνηκε κανείς. Έχασα και την τελευταία ελπί-δα μου. Ένα λεπτό αργότερα στρίβαμε στα δρομάκια που οδηγούσαν προς την προκυμιά.

Είχα έρθει πολλές φορές με τον Μπάρ-τλεϋ στο σημείο αυτό του Γκάλογουαϊ. Τα διάφορα φανάρια και τα φορητά που μετέφεραν ζώα και εμπορεύματα άγ-κυροβολούσαν εκεί. Προχωρούσαμε μα-κριά από τα σημεία της προκυμιάς, ό-που εύχνηζε κόσμος. Τελικά είδα πως κατευθυνόμαστε προς το μέρος της προ-κυμιάς όπου άσπαιαν τα καρόδια που ήθελαν επίσκεψη. Αυτά η τρείς θαλάμηγοι ήταν άγκυροβολημένες εκεί. Η σιωπή γύρω μας ήταν απόλυτη.

Ο Έρρικ ώδηγησε το άμαξι ως την άκρη της προκυμιάς. Έπειτα μου ψιθύ-ρισε στ' αλήθεια:

Κατέβα και μην κάνεις καθόλου θόρυβο.

Η ιδέα να κατεβώ ύπάκουα από το καρότσι, για να με ώδηγήσουν ποιος ξέρει πού, μου ήταν άνυπόφορη. Με μια τακτοποίηση έριξα το φύλακά μου κά-τω, αλλά δυστυχώς με βάσταγε πολύ σφιχτά κι' έτσι έπεσα κι' εγώ μαζί του. Πριν προφτάσω να σηκωθώ, ο Έρρικ με άρπαξε από το γαϊάκι. Τον κλώτσηκα με όλη μου τη δύναμη, αλλά στάθηκε αδύ-νατο ν' απαλλαγώ απ' αυτόν. Μούδωσε μια γερή γροθιά που μ' έκανε να χάσω σχεδόν ολότελο τις αισθήσεις μου. Από κεινη τη στιγμή ήμουν πια άνικανος για κάθε αντίδραση.

Ο φύλακας μου σηκώθηκε με κόπο και με ώρτωσε στους ώμους του σαν ένα σακκι πατάτες. Ένωιασα ότι με έριξη-ραν στο κατόστρωμα ενός πλοίου κι' έ-πειτα λιποθύμησα για καλά.

Όταν συνήλθα, ο κρότος του κινητή-ρα και οι έλαφρές δονήσεις του πλοίου μουδωσαν να καταλάβω ότι είχαμε ξεκι-νήσει. Ήμουν πεσμένος σε μια κουστέ-τα, μέσα σε μια μικρή καμπίνα, που φω-τιζόταν από μια λάμπα πετρελαίου. Φάι-νεται πως με είχαν ώρτωσει στο φαλα-νοθηρικό που είχα δη την προηγούμενη μέρα κοντά στο σπίτι μου.

Σηκώθηκα με κόπο και πλησίασα στο φινιστρίνι. Ήταν τόσο μικρό, ώστε θα μου ήταν άδύνατο να περάσω. Στ' αλή-θεια, δεν ξέρω τι θάκανα στην περίπτωση που θα ήταν μεγαλύτερο.

Άρπαξα την καρέκλα που ήταν μέσα στην καμπίνα μου για να δοκιμάσω να σπάζω την πόρτα. Την ίδια στιγμή, μια φωνή που δεν ήξερα από πού έρχόταν, μου είπε:

Άφησε την καρέκλα.

Ανατρίχιασα ολόκληρος. Η καρέκλα κούνησε από τα χέρια. Κοιτάζα γύρω μου και τότε είδα έναν άνθρωπο πεσμένο στην άπάνω κουκέτα της καμπίνας. Είχε με-γάλα γκριζά ματία που με κοιτάζαν εί-ρωνικά. Ήταν κι' αυτός μελαγχρόνως σαν τον Μανουέλ.

Είσαι ο Πάτ Χέρνον μου είπε. Ά-κουσα να μιλάνε για σένα. Έγώ είμαι Ίσπανός και με λένε Χουάν ντε Τόρο. Είμαι κι' εγώ φυλακισμένος, σαν και σένα.

Γιατί; τον ρώτησα έκπληκτος.

Σήκωσε τους ώμους και μου απάντησε: Είμαι μια ιστορία σχετική με ένα «περγαντί». Το «Σαν Σεμπάστιαν». Αν σ' άφηναν να ρίξεις την καρέκλα πάνω στην πόρτα, θα τους μάθαινες όλους εδώ.

Είναι τέσσερις και ήμαστε δυο.

Πού μάς πάνε; Και τί τους έندια-φέρει ό,τι κι' αν κάνω, αφού δρισκόμαστε στο πέλαγος;

Δεν μάς επιτρέπουν να συζητήσω-με τις αποφάσεις τους.

Τότε κύριε Χουάν ντε Τόρο, αφού τους ξέρετε τόσο καλά, μπορείτε να μου πείτε γιατί μ' έχουν άπαγαγεί; ρώτησα το σύντροφό μου μ' ένα ύφος άνίδεο κι' ά-βωτο.

Ο Χουάν άναστενάξε.

Η μνήμη τους σκέψις είναι το «Σαν Σεμπάστιαν», μου είπε. Φαίνεται πως νομίζουν ότι κάτι ξέρεις σχετικά με το «περγαντί». Το καράβι αυτό μου άνη-κε, ως τη στιγμή που μου τώκλεψαν οι τυχοδιώκτες που μάς κρατούν αιχμάλω-τους. Τώρα δεν ξέρω και πού βρίσκεται.

Δικό σας είναι το καράβι;

Και βέβαια.

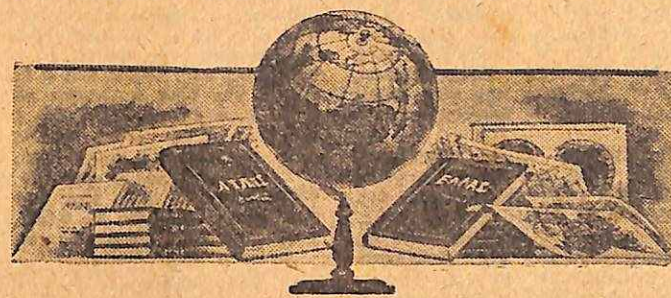
Είμαι πολύ περίεργος να μάθω την ιστορία του, ψιθύρισα, τρομαγμένος με τη σκέψη μήπως μου ξεφύγει καμιά

λέξη που θα με πρόδινε.

Θα έχω ακούσει για μια χώρα που την λένε Χιλή, μου απάντησε έπει-τα από κάποια σκέψη. Όταν έγινε η έ-πανάστασις στη χώρα αυτή ο Ίσπανός διοικητής της λεγόταν Ματέρ ντε Τόρο.

Ο Ματέρ ήταν ένας από τους προγώ-νους μου. Έφτιαξε το «Σαν Σεμπάστι-αν» στο Βολπαράϊζο και το 1810 έπε-στρεψε στην Ίσπανία μ' αυτό. Το χρη-σιμοποίησε για διάφορες εμπορικές με-ταφορές, αλλά το περισσότερο διάστημα το άφηνε άγκυροβολημένο στο Σαν-τάντερ. Γι' αυτό άλλως τε το «περγαντί-νι» διατηρείται τόσο καλά. Πριν από μια εβδομάδα ο Έρρικ και οι σύντροφοί του, που παριστάνουν τους φαλινωθη-ρες, το έκλεψαν από το λιμάνι του Σαν-τάντερ. Τους κυνήγησα, αλλά με συνέ-λαβαν και με κρατούν από τότε αιχμάλω-το στο πλοιάριό τους. Δεν ξέρω τί θέλουν από μένα.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Η συνέχεια

Τὰ σύννεφα

ΘΑ ΠΕΡΑΣΑΤΕ ίσως, κάποτε πολλές ώρες στην εξοχή, ξε-πλωμένοι, κατάχαμα και κοι-τώντας τα σύννεφα να διαβαί-νουν στον ουρανό. Έχουν πα-ράξενες όψεις. Άλλοτε μοιάζουν σαν ζώα, άλλοτε σαν πλοία ή ό,τι άλλο. Μά-τι είναι τα σύννεφα και πως σχηματί-ζονται;

Πρέπει να ξέρετε βασικά, πως ο ζε-στός αέρας έχει την δυνατότητα να πε-ριέχει πολύ περισσότερους υδρατμούς από τον ψυχρό, και πως όσο ψηλότερα ανεβαίνουμε τόσο πιο κρύα γίνεται η ατμόσφαιρα. Υδρατμοί υπάρχουν παν-τα στον αέρα. Δημιουργούνται από την εξάτμιση που προκαλεί ο ήλιος στις θα-λάσσεσ, στις λίμνες και στα ποτάμια. Δεν τους βλέπουμε όμως χαμηλά γύρω μας, γιατί είναι πολύ άραβοι.

Όταν ο αέρας ανεβαίνει από τα χα-μηλά στα ψηλότερα στρώματα, οι υδρα-τμοί συμπυκνώνονται σε σταγονίδια, ή, όταν είναι πολύ ψηλά, σε λεπτά κρύ-σταλλα πάγου. Τα σταγονίδια αυτά ή τα λεπτά παγοκρύσταλλα σχηματίζουν τα σύννεφα.

Οι μετεωρολόγοι κατατάσσουν τα σύννεφα σε 4 βασικές κατηγορίες, ά-νάλογα με το σχήμα και τη μορφή τους: 1) τους θύσανους (Cirrus) που εί-ναι άσπρα σύννεφα σαν φτερά ή νημά-τα, 2) τους σωρείτες (Cumulus) που είναι μάτες μεμονωμένες, 3) τα στρώματα (Stratus) που σχηματί-ζου στρώματα και σκεπάζουν ολόκλη-ρο ή ένα μέρος του ουρανού και 4) τους μελανίτες (Nimbus), τα βαρεία μαύρα σύννεφα που φέρνουν βροχές, κα-ταιγίδες ή χιόνια.

Οι θύσανοι σχηματίζονται ψηλά στην ατμόσφαιρα, πάνω από 9.000 μ. ύψος, και αποτελούνται από λεπτά κρύ-

σταλλα πάγου. Όταν συμπυκνώνονται σε κάπως κατώτερα ύψη, σχηματίζουν τα θύσανο στρώμα-τα που σκε-παίνουν όλο τον ουρανό. Συνήθως προ-μηνούν άερα.

Σε ύψος ως 6.000 μ. σχηματίζονται οι θύσανο σωρείτες, μικρές ά-σπρες μάτες που αποτελούνται από λε-πτά παγοκρύσταλλα ή σταγονίδια νε-ρού. Όταν οι μάτες αυτές είναι μεγα-λές και έχουν σκίες, λεγούνται ύψισοι σωρείτες και προμηνούν καταιγίδα. Οι ύψισοί σωρείτες συμπυκνώνονται πολλές φο-ρές και δημιουργούν παχιά στρώματα, σταχτιά συνήθως, που σκεπάζουν τον ουρανό, τα ύψισα στρώμα-τα.

Σε ύψος 2.000 μ. σχηματίζονται οι στρώμα-τα σωρείτες. Είναι τοπικά σκοτεινά σύννεφα, σαν σταχτιά στρώματα και φαίνονται κομματιασμένα σαν χαλίκια. Οι στρωματοσωρείτες μας δίνουν τις ωραιότερες όψεις.

Οι μελανίτες σχηματίζονται περί-που στα 1.000 μέτρα. Είναι βαρεία μαύρα στρώματα και δίνουν παρατετα-μένα βροχές ή χιόνια. Οι σωρείτες ο-βα σύννεφα, αλλά μεμονωμένα, και φέρ-νουν διαδοτικές παροδάες βροχές.

Οι άπλοιοι σωρείτες είναι επίσης παχιά, εξωκινωμένα σύννεφα, αλλά ά-καί πάντα με οριζόντια βάση. Τα σύννεφα διαρκώς, όταν με-κακοκαιρία. Σχηματίζονται στα 800 και 1000 μέτρα.

Τέλος τα άπλοια στρώμα-τα μοιά-ζουν με αιώρουμένη ομίχλη. Σχηματί-ζονται σε ύψος 1000 μ., αλλά κατεβαί-νουν και ως τα 300. Έχουν χαλάς στα-νουν καλοκαιρία.

Ο φίλος σας ΜΕ ΤΟ ΦΑΚΟ

Το εικονογραφημένο παραμύδι

— Παιδιά, φυλαχτείτε και το σκυλί είναι λυσσασμένο! Έρχεται ο μπόγιας να το πιάσει! φυλαχτείτε!

Αυτό ήταν. Ο Κουδούνης μόλις που το άκουσε, σκόνταψε από το φόβο του κι έμεινε... ξερός χωρίς νάχη τη δύναμη να σαλέψει. Ο Μιχαλάκης, όμως, νόμισε πως τώρα έπρεπε να δράσει. Σταμάτησε, τράβηξε το ξίφος του και άρχισε να ξιφομαχή με το λυσσασμένο λυκόσκυλο.

— Γάβ, γάβ! εκείνο.
— Σούτ, σουτ! ο Μιχαλάκης.

Ούτε μισό λεπτό δεν κράτησε αυτή η περιέργη... άνθρωποσκιζοφομαχία που θα τη ζήλευσαν και οι τρεις Σωματοφύλακες και ο Μιχαλάκης κόντευε να βγή νωκ-έκοντ. Την κρίσιμη στιγμή φάνηκε το αυτοκίνητο του μπόγια με δυο άστουφλάκες που χωρίς να χάσουν καιρό πυροβόλησαν το σκυλί και το ξάπλωσαν ανάσκελα. Μαζί του, όμως, ξάπλωσε και το... παλληκαράκι μας, πλάι στον Κουδούνη. Φαντάστηκε ο καπερός πως έφαγε αυτός τη σφαίρα (λές και οι άστουφλάκες ξέρουν σαν την αφεντιά του σκοποβολή!) κι έπεσε χάρω για καλό και για κακό!

Μά η τιμωρία των δυο φίλων μας δεν τέλειωσε. Μόλις συνήλθαν, οι άστουφλάκες και ο μπόγιας ήθελαν να τους πάνε στο λυσσασμένο γιό εξέταση.

— Δεν μας δάγκωσε το σκυλί! σκούζανε απαρνηγόρητοι ο Μιχαλάκης και ο Κουδούνης.

— Αυτό θα μας το βεβαιώσει ο γιατρός. Μη κλάτε. Δεν θα πάθετε τίποτα. Θα σας γυρίσουμε στο σπίτι σας με τ' αυτοκίνητο.

Σε λίγο η γειτονιά του Μιχαλάκη με τον Αντρίκο έπικεφαλή, είδε να σταματά η κλούβα του μπόγια και να βγαίνουν σαν βρεγμένες γάτες οι μεγάλοι...

ΜΕΓΑΣ... ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ!

γατοφάγοι και σκυλοφάγοι. Το τί έγινε, δεν περιγράφεται. Από κείνη τη μέρα ο Αντρίκος έλεγε στον Μιχαλάκη:

— Για πές αλεύρι; Ό... Μπόγιας σε γυρεύει!
Κι' αυτός γινόταν μπαρουτί.

Ο Κουδούνης ύστερα από

το τελευταίο πάθημά του ωρκίστηκε να μην ακολουθήσει πια σε καμμία ανδραγαθία τον Μιχαλάκη. Εκείνος, μόλις συνήλθε, δεν ήθελε να το πιστέψει και πήγε να τον βρή.

— Έλα, Κουδούνη, και μη φοβάσαι. Τώρα θα δεις τι θα κάνω.

— Τι λές! Έχνας που μπήκαμε στην κλούβα του μπόγια;

— Κι' έπειτα; Μήπως και ο Ταρζάν δεν μπήκε στην κλούβα των εξερευνητών; Α, Μιχαλάκη, πρέπει να διαβάσεις τις ιστορίες που διαβάω εγώ για να γίνης παλληκαρί!

— Να μου λείπει! Από την ημέρα που σταμάτησα να τις διαβάζω έπαψα να φοβάμαι. Άσε με, Μιχαλάκη, κι' αρκετά μας κοροϊδεύουν τα παιδιά της γειτονιάς. Το καλό που σου θέλω, παρατήσε κι' εσύ αυτά τα πράγματα γιατί θα πάθης μεγάλο κακό...

— Εγώ να τα παρατήσω; Μα εγώ είμαι σπουδαίος! Και θα στο αποδείξω!

Το είπε αυτό με πείσμα ο Μιχαλάκης, μα δεν το πίστευε όπως πρώτα. Κι' ο ίδιος ύστερα από τόσες λαχτάρες, άρχισε να καταλαβαίνει πως είχε μπλεχτεί άσχημα με τις εικονογραφημένες φυλλάδες. Άτυχίες είχε ή κινηγούσε πράγματα ψευτικά που δεν ήταν παλληκαριά:

Έλαβε την απόφαση να ξεναποκιμάσει για τελευταία φορά. Δεν ξέρεις τί γίνεται. Μπορεί στο τέλος να ανδραγαθήσει και να τους κάνει όλους να τον παραδεχτούν. Ακόμα και το πειραχτήρι ο Αντρίκος, που σε κάθε του πάθημα χαλούσε τον κόσμο με τις κοροϊδίες.

Μονάχος, βέβαια, χωρίς τον πιστό του φίλο, δίσταζε λίγο. Μα έπρεπε να βάλει τα δυνατά του και να πετύχει ή τελευταία του προσπάθεια.

— Έμπρός, Μιχαλάκη, θάρρος, μπουρλούρισε στον εαυτό του. Φάρεσε την χάρτινη περικεφαλαία, τα σπαθιά και βγήκε στο δρόμο...

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: η συνέχεια.

Πολύ... σωστά!

Ένας υποψήφιος σιδηροδρομικός υπάλληλος περνάει τις εξετάσεις του.

— Τι θα κάνετε, τον ρωτούν, άμα δητε δυο τραίνα να έρχονται από αντίθετη κατεύθυνση;

— Θα βάλω ένα κόκκινο προειδοποιητικό φανάρι.

— Κι' αν σβύσει;

— Θα φωνάξω την αδελφή μου.

— Γιατί;

— Νά, έχει από καιρό καμιά να δει ένα... σιδηροδρομικό ατύχημα!

Η μικρή μας εγκυκλοπαιδεία

ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΟΥΤΙΣΕΤΕ ΤΙΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΑΣ

Η ΠΟΛΙΚΗ ΑΡΚΤΟΣ

ΣΑΣ έχει τύχει να δήτε πολική αρκτο; Ούτε σε μένα... Μόνο που την φανταζόμουν... παγώνω. Σκαρφαλώνει που λέτε πάνω σ' ένα παγόβουνο — καλωώρα όπως έσεις αν δανείνεις σ' ένα λεωφορείο — και ταξιδεύει δωρεάν με το πρωτότυπο αυτό μεταφορικό μέσον. Και το πιο παράξενο είναι ότι μπορεί να κόβει χάλτες πάνω στο παγόβουνο χωρίς να γλιστράει. Και έχετε γιατί; Η φύση, πάντοτε προνοητική, έχει προικίσει τα πέλματά της με ένα χοντρό χνούδι, που τα εμποδίζει να λυγίσουν.

ΠΛΑΝΗΤΗΣ... ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΣ

Α ΚΑΤΙ που ίσως δεν το ξέρατε κι' ίσως ούτε μπορούσατε να το φαντασθήτε. Ο μεγάλος πλανήτης Ποσειδών, έχει τα 3110 της πυκνότητας του νερού. Αν λοιπόν αυτός ο μεγαλοπρεπής πλανήτης τύχαινε να πέσει μέσα σ' έναν ωκεανό, σαν ελαφρότερος από το νερό, θα... κολυμπούσε, με μια... μικρή διαφορά: ότι θα έπρεπε να βρεθεί ο κατάλληλος ωκεανός για να τον χωρέσει. Γιατί — μεταξύ μας — αυτός ο κύριος Ποσειδών είναι κάμποσες φορές... μεγαλύτερος από τη... μικρούλα και χαριτωμένη γη μας!

28 ΔΡΑΧΜΕΣ ΤΑ 1000 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ

Νά μια ιστορία αληθινή, που μοιάζει για πέρα με παραμύθι. Η Ντομνίκ Λατρέ, μία μαθητριά στο Λύκειο Κοντορσέ του Παρισιού, κέρδισε ένα ταξιδιωτικό έπαισό 10.000 φράγκων, δηλαδή 850 δικές μας δραχμές.

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

'Ακούστε να σάς πω...

ΟΤΑΝ ήμουνα μικρή, τύχαινε πολλές φορές να λογοφέρω με τ' αδελφία μου και τις φίλες μου. Οι ώρες περνούσαν, ο ήλιος έγερνε κατά τη δύση του κι' έμένα ο θυμός μου κρατούσε, δεν έλεγε να... δύση κι' αυτός, να ξεκουραστή και να κοιμηθώ σαν το ήλιο. Θυμάμαι πάντα μία βραδιά μου, που με λάτρευε, κι' έρχόταν κάθε μέρα σπίτι μας. Κι' άμα μ' έδλεπε έτσι κατσούφα και

χολωμένη, μ' αγκάλιαζε και μου έλεγε αυτά πάντα τα ίδια λόγια:

— Άγάπη μου, μην αφήνεις ποτέ το θυμό να πλημμυρίζει την ψυχή σου ως το δειλινό...

Καθώς μιλούσε με κοίταζε στα μάτια και μου χαμογελούσε καλόβολα. Και καθώς κοιτούσαμε μαζί τον ήλιο που έγερνε, ένοιωθα κάτι σκληρό και κρύο να μου βαράει την καρδιά. Κι' έτρεχα την ίδια στιγμή να ξαναγαπήσω μ' όποιον είχε τύχει να τσακωθεί στο διαστημά της ημέρας.

Ακόμα και σήμερα, που είμαι μεγάλη πιά, σαν φτάσει το δειλινό, δεν μπορώ να μη συλλογιστώ και να μην αναμνήσω το τι έκανα όλη την ημέρα. Και να νοιώσω αληθινά χαρά ή λύπη, ανάλογα με τις πράξεις μου.

Είχα κάποτε μία φίλη που δλοϊ στον κύκλο της την αγαπούσαν για το χαρακτήρα της και τα χαρίσματά της. Κάποτε μου διηγήθηκε το μυστικό της ευτυχίας της στη ζωή.

— Όταν ήμουνα μικρή — μου είχε εκμυστηρευθεί — η μητέρα μου, που ήταν μία εξαιρετικά ενάρετη γυναίκα, με είχε μάθει να κοιτάζω γελώντας στον καθρέφτη, κάθε φορά που ένοιωθα λύπη ή στενοχώρια. Αν είχα κάποια στενοχώρια με πήγαινε η ίδια μπροστά στον καθρέφτη, ενώ εκείνη πίσω μου έκανε ένα σωρό άστειες γκριμάτσες. Έτσι που κι' εγώ στο τέλος δε μπορούσα να κρατήσω τα γέλια.

Αυτό το πράγμα μου είχε γίνει συνήθεια. Έτσι, αργότερα, σαν μεγάλωσα και τύχαινε να σταθώ θυμωμένη μπροστά στον καθρέφτη μου, είχα την ίδια στιγμή την εντύπωση πως έβλεπα μέσα στο γυαλί του το πρόσωπο της μητέρας μου να με κοροϊδεύει κι' έτσι δεν άργούσα να ξεσπάσω στα γέλια.

Η συνήθεια αυτή μου έκανε πολύ καλό, όχι μόνο τον καιρό που ήμουνα παιδί, αλλά και τώρα που, μεγάλη πιά, αντιμετωπίζω το δύσκολο αγώνα της ζωής. Έτσι, μπορώ να παλεύω με το γέλιο στα χείλη, διώχνοντας σε κάθε δυσκολία στιγμή απ' την ψυχή μου το θυμό ή την απαισιοδοσία.

Θυμάμαι ακόμα κάποιον πατέρα, που έβροντας πόσο είναι δύσκολο στα παιδιά να εκτιμήσουν την αξία του χρήματος, μηχανεύτηκε το εξής:

Φρόντισε να έχει πάντοτε μαζί του ένα ποσό από χίλια φράγκα. Και κάθε που ένα παιδί του του ζητούσε ένα παιχνίδι, ο πατέρας, αφού μάθαινε πόσο στοιχίζει, απλώνε πάνω στο άσπιο τραπεζομάντιλο τα χρυσά νομίσματα που αντί-

προσώπευαν την αξία του παιχνιδιού.

— Θέλεις να τα ξεδέψουμε; — αυτά; ρωτούσε το παιδί του.

Συχνά το παιδί δεν δίσταζε ν' αποκριθεί «ναί», άλλοτε όμως το ίδιο το παιδί έμοιαζε να λυπάται που θάπρεπε να ξεδέψουν τόσα χρήματα για ένα άνοητο παιχνίδι.

Όσο όμως περνούσαν τα χρόνια, τόσο μεγάλωναν κι' οι αξιώσεις των παιδιών που τώρα ζητούσαν πιο ακριβά πράγματα. Ο πατέρας όμως εξακολουθούσε να εφαρμόζει την ίδια πάντα μέθοδο. Κάθε φορά, ρωτούσε τα παιδιά:

— Σας χρειάζεται όπωσδήποτε αυτό που ζητάτε;

Έτσι τα παιδιά έμαθαν να υπολογίζουν την αξία του χρήματος και να ζητούν από τον πατέρα τους μόνο χρήσιμα και απαραίτητα πράγματα.

Ο... τελειώσω με μία ακόμα ιστορία.

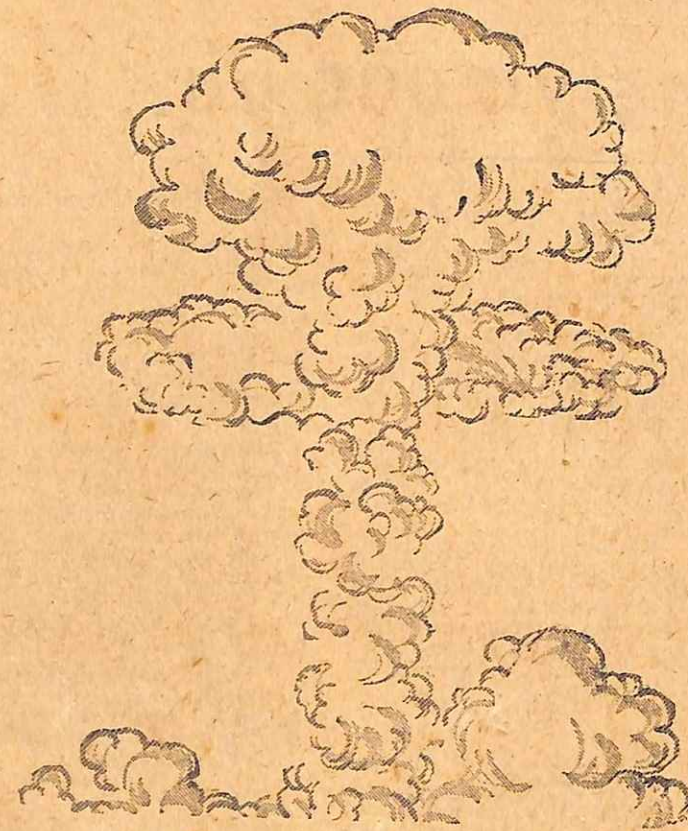
Κάποια φίλη μου δεν θα έχασε ποτέ τη συμβουλή που της έδωσε ο πατέρας της τοί καιρό που ήταν παιδί, μία μέρα που την είχε πάει περίπατο, κι' εκείνη τον ζάλιζε όλη την ώρα μ' ένα σωρό ανόητες ερωτήσεις.

— Μην κάνεις ποτέ ερωτήσεις — την είχε συμβουλεύσει ο πατέρας της — πριν προσπαθήσεις εσύ ή ίδια ν' απαντήσεις σ' αυτές. Άγνόρασε ένα μικροσκοπικό και δες μόνη σου με τι μπορεί να μοιάζει το στόμα ενός μυρμηγκιού, αντί να με βασανίζεις να σου το περιγράψω εγώ πως είναι αυτό το στόμα...

Δεν θα έχασα ποτέ αυτή τη συμβουλή, έλεγε πολλά χρόνια αργότερα η φίλη μου, που αξίζει να σημειωθεί πως έκανε μία λαμπρή επιστημονική σταδιοδρομία στη ζωή της.

Για να βοηθήσουμε τα παιδιά στο ν' αντιμετωπίζουν τα δύσκολα προβλήματα που θα συναντήσουν στη ζωή τους, θα πρέπει να επικαλεσθούμε όλη μας την ευγένεια, την εξυπνάδα και την υπομονή. Μπορεί να καυράστομε βέβαια σ' αυτή την προσπάθειά μας. Είπα όμως το μόνο μέσον που θα μας βοηθήσει να δώσουμε στην κοινωνία σωστούς ανθρώπους και ήθικους χαρακτήρες.

Ατομική Ενέργεια...

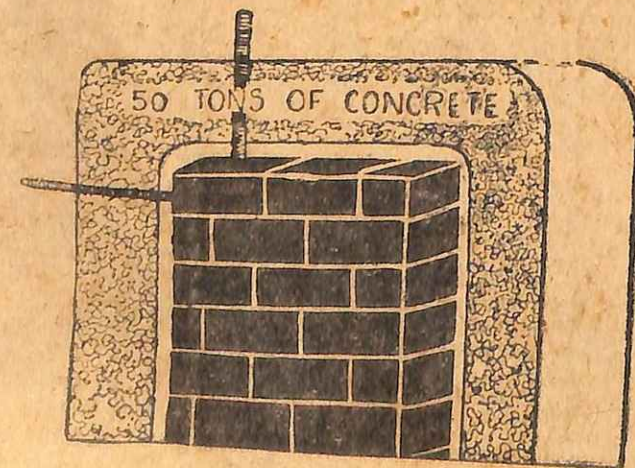
Η ΠΟΣΟΤΗΣ του ουρανού που έπρεπε να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του κλίβανου, ήταν μία από τις πιο σημαντικές λεπτομέρειες για την επίτευξη της λειτουργίας του.

Οι επιστήμονες ήξεραν, ότι όταν τα στρώματα των τούβλων θα έφθαναν στο απαιτούμενο ύψος, ο κλίβανος θα λειτουργούσε μόνος του.

Παρ' όλον ότι υπάρχουν πάντα στο ούρανο μερικά «άτομα» που απομακρύνονται από τα άλλα, τα μοναχικά αυτά «άτομα» είναι συνήθως πολύ μικρά. Όταν ένα από αυτά διασπασθεί, δεν είναι βέβαιον ότι κάτι θα έπαυσεν να υπάρχει. Οι σφαίρες τις οποίες κτυπά δεν είναι απαραίτητο να συγκρουσθούν με άλλο άτομο και να το διασπασούν, εκτός αν υπάρχει γύρω του μεγάλη ποσότης ουραίνου, που θα προσφέρει έτσι καλύτερο ότοχο.

Το άτομο είναι μάλλον μία κενή έκτασις, κι' έτσι τα κέντρα είναι σχετικά απομακρυσμένα. Αν η ποσότης του ουραίνου είναι μικρή, πολλές σφαίρες περνούν στην ατμόσφαιρα χωρίς να συγκρουσθούν με τίποτα. Αν η ποσότης του ουραίνου είναι μικρότερη από την «ακριβώς απαιτούμενη ποσότητα», ούτε ο κλίβανος, ούτε οποιοδήποτε «ατομική δύναμη» μπορούν να λειτουργήσουν.

Είναι σαν ένας άνθρωπος, που στέκεται με τα μάτια δεμένα στο κέντρον μιάς αulής πλαισιωμένης με δέντρα. Αν ο άνθρωπος αυτός προσπαθήσει να πυροβολήσει με στόχο τα δέντρα, θα το κατορθώσει μόνο αν τα δέντρα που τον πλαισιώνουν είναι κά-
ρα πολλά, όποτε είναι φυσικό κάποιον από τα δέντρα να θί-
γουν.

στη διαδρομή της σφαίρας του. Αν όμως τα δέντρα είναι λίγα, αποκλείεται να τα κτυπήσει χωρίς να δλέπη.

Έτσι γίνεται και με τις σφαίρες από τα διασπώμενα άτομα. Δεν μπορούν να έχουν ακριβή στόχο. Αν όμως υπάρχουν γύρω τους πολλά άτομα —αν δηλαδή η ποσότης του ουραίνου που δρίσκεται στον «ατομικό» κλίβανο είναι μεγάλη μερικες από τις σφαίρες θα συγκρουσθούν οπωσδήποτε με άλλα άτομα και θα τα διασπασούν.

Οι επιστήμονες συνέχισαν να τοποθετούν σιγά σιγά τα στρώματα γραφίτου και ουραίνου. Ήξεραν, ότι αν η σκέψη τους αποδεικνυόταν ορθή, θα πετύχαιναν την παραγωγή μεγάλης θερμότητος και ενέργειας —ταυτόχρονα όμως και θανατηφόρες ακτίνες.

Όταν ο ατομικός κλίβανος άρχισε να λειτουργεί, εξακοντίσθη ακτίνες που δεν φαίνονται, δεν ακούγονται, δεν έχουν ιδιαίτερη όσμη, και δεν είναι καν αισθητές. Είναι όμως θανατηφόρες για ό,τιδήποτε ζωντανό βρεθεί στην περιοχή τους.

Ο πρώτος ατομικός κλίβανος δεν ήταν περιτειχισμένος με τσιμέντο. Μόλις θα άρχιζε να λειτουργεί, έπρεπε να σταματήσει άμέσως για να μη κινδυνεύσει η ζωή των ανθρώπων που εργαζόταν γι' αυτόν.

Οι επιστήμονες έβαλαν ανάμεσα στα στρώματα των τούβλων ωρισμένα εξαιρετικά εύπαθα όργανα που θα τους επέτρεπαν να αντιληφθούν άμέσως ότι ο σιωπηλός κλίβανος άρχισε να λειτουργεί. Ταυτόχρονα έβαλαν και μερικες βέργες από κάδμιο ανάμεσα στα στρώματα. Οι βέργες αυτές εμπόδιζαν τον κλίβανο να λειτουργήσει ώσπου να είναι έτοιμος για δοκιμή και είχαν τη δυνατότητα να τον σταματήσουν αν ήταν απαραίτητο.

Το κάδμιο είναι ένα μέταλλο που έχει την ιδιότητα να σταματά τις ιπτάμενες σφαίρες των διασπώμενων ατόμων. Οι σφαίρες, όταν εισχωρήσουν στο κάδμιο, δεν βγαίνουν πιά. Έτσι, η αλυσίδα των ατόμων που διασπώνται σπάει.

Στον πρώτο κλίβανο, υπήρχαν τρεις βέργες από κάδμιο. Οι βέργες αυτές έδωσαν με ευκολία από τον κλίβανο. Αμέσως μετά την εξαγωγή τους, τα εύπαθα όργανα που ήταν θαμμένα στα στρώματα των τούβλων ειδοποιούσαν τους επιστήμονες αν ο κλίβανος είχε άρχισει να λειτουργεί. Μία από τις βέργες αυτές ήταν αυτόμα-

τη. Έλεγχόταν από ένα κινητήρα που την επανέφερε μέσα στα στρώματα των τούβλων, όταν η κίνησι μέσα στον κλίβανο άρχιζε να γίνεται επικίνδυνη.

Η δεύτερη βέργα που οι επιστήμονες την όνομασαν «τζιπ» ήταν δεμένη με ένα σκοινί που κρεμόταν από μία τροχαλία και κρατιόταν στην άκρη του από ένα πελώριο δαυδί. Όταν η βέργα αυτή τραβιόταν έξω από τον κλίβανο, την έδεναν, για να την συγκρατήσουν, με ένα άλλο σκοινί. Ένας από τους επιστήμονες κρατούσε στο χέρι ένα πέλεκυ, έτοιμος να κόψει το σκοινί που συγκρατούσε τη βέργα και να την αφήσει να γλυστρήσει και πάλι, χάρις στην τροχαλία, μέσα στον κλίβανο.

Η τρίτη βέργα ήταν χειροκίνητη.

Στις 2 Δεκεμβρίου 1942, οι επιστήμονες είχαν τοποθετήσει περίπου εξήντα τόνους ουραίνου μέσα στα στρώματα του κλίβανου.

Είχε φτάσει πια η στιγμή της δοκιμής.

Με μεγάλη προσοχή άπεσσαν τις βέργες του καυμίου. Οι «Μετρηταί Γκαίγκερ» άρχισαν να κτυπούν ακατάπαυστα και τα όργανα χοροπηδούσαν σαν τρελλά.

Τα στρώματα του γραφίτου και του ουραίνου —που ήταν τόσο άδολαφή ως εκείνη τη στιγμή— λειτουργούσαν.

Όμως ο κινητήρ που ήλεγχε τη μία από τις βέργες μπήκε άμέσως σε κίνησι, ο πέλεκυ έπεσε πάνω στο σκοινί και οι βέργες επανήλθαν μέσα στον κλίβανο.

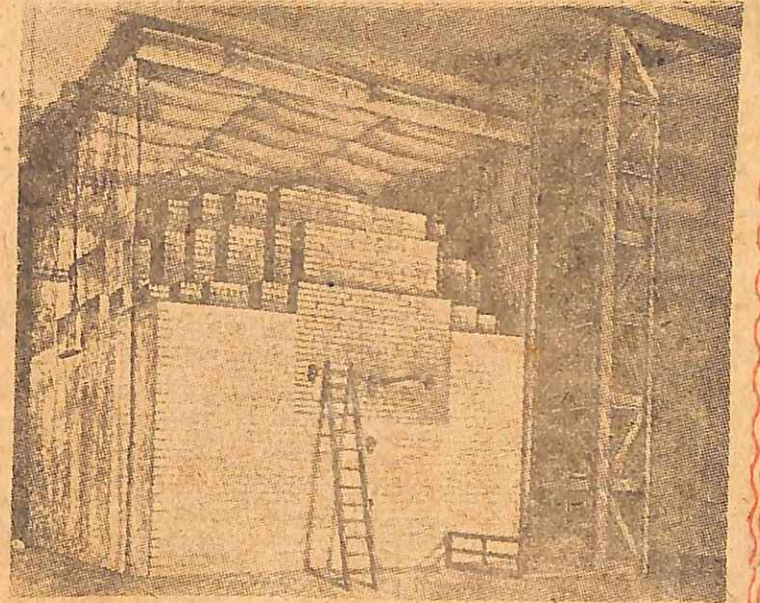
Ο κλίβανος σταμάτησε.

Ο Ιταλός Δρ. Ενρίκο Φέρμι ήταν τότε επί κεφαλής της ομάδος των επιστημόνων που είχαν αναλάβει την κατασκευή του. Ο συνεργάτης του Δρ. Άρθουρ Κόμπτον τηλεφώνησε τότε άμέσως στην Ουάσιγκτον για να μεταδώσει στις Αρχές την εξαιρετικά έμπιστευτική είδησι της επιτυχίας της δοκιμής.

Το μήνυμα δόθηκε σύμφωνα με συμφωνημένο μυστικό κώδικα.

«Ο Ιταλός θαλασσοπόρος», είπε στο τηλέφωνο ο Δρ. Κόμπτον, ανακάλυψε την Αμερική».

«Μπορεί να μη πιαστεί χωρίς κίνδυνο στη χώρα», τον ρώτησαν οι Αρχές της Ουάσιγκτον. «Ναι. Ο Κολόμβος λέει ότι οι τόποι φέρονται φιλικά».

Το κρυπτογραφικό αυτό μήνυμα σήμαινε ότι η αλυσίδα της ενέργειας είχε άρχισει τη δράσι της μέσα στον κλίβανο και ότι κατορθώσαν να τη σταματήσουν χωρίς κίνδυνο.

Για πρώτη φορά από τη δημιουργία του κόσμου ο άνθρωπος είχε αποδείξει ότι μπορούσε να εξαπολύσει την ατομική ενέργεια και να την δαμάσει όταν το επιθυμούσε.

Ένας νέος αιώνας άρχισε, για την ανθρωπότητα.

Αργότερα, οι ατομικοί κλίβανοι βελτιώθηκαν. Αντί να χρησιμοποιούν τούβλα από γραφίτη, πλαισιωμένα με ούρανο, οι επιστήμονες χρησιμοποιούν τώρα μεγάλα κομμάτια από γραφίτη. Τα κομμάτια αυτά τρυπιούνται σε ώρισμένα σημεία και μακροχρόνια δοχεία με ούρανο εισάγονται μέσα στις τρύπες. Έτσι η καύσιμη ύλη μπορεί να έσυχθη και να αντικατασταθί. Οι κλίβανοι περιστοιχίζονται από 50 τόνους και περισσότερο τσιμέντου που προστατεύει τους εργαζομένους από τις θανατηφόρες ακτίνες.

Η θερμότης, που είναι δυνατόν να παραχθεί από τον ατομικό κλίβανο, είναι κάτι που δεν μπορεί να φαντασθεί ο άνθρωπος νους. Κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, οι ατομικοί κλίβανοι που λειτουργούσαν στην Πολιτεία της Ουάσιγκτον εμφυσάινοντο με τα νερά του ποταμού Κολούμπια, έναν από τους μεγαλύτερους ποταμούς των Βορειοδυτικών Πολιτειών. Η θερμότης των κλίβανων ήταν τόσο δυνατή, ώστε τα δοχεία που χρησιμοποιούσαν οι επιστήμονες έδειχναν ύψος της θερμοκρασίας σ' όλη την έκτασι του ποταμού.

Το κτίριο του Πανεπιστημίου του Σικάγου

Σύντομοι χαρακτηρισμοί λαών

Ένας Μεξικανός είναι κλέφτης αλόγων.
Δύο Μεξικανοί περνούν την ώρα τους ανταλλάσσοντας πιστολιές.
Τρεις Μεξικανοί κάνουν επανάστασι.
Ένας Έβραϊός είναι ζητιάνος.
Δύο Έβραϊοί είναι τοκογλύφοι.
Τρεις Έβραϊοί είναι Διεθνής Τράπεζα.
Ένας Έγγλέζος είναι περιηγητής.
Δύο Έγγλέζοι είναι έμπορος ούσκους.
Τρεις Έγγλέζοι είναι Βρετανική Αποικία.
Ένας Γερμανός είναι καμαριέρης.
Δύο Γερμανοί είναι ένας δεκανέας κι' ένας στρατιώτης.
Τρεις Γερμανοί είναι στρατεύματα εισβολής.

Ένας Γάλλος είναι ένα καλό ανθρώπινο.
Δύο Γάλλοι είναι ένας καυγάς.
Τρεις Γάλλοι είναι ένα δικαστήριο.
Ένας Αμερικανός είναι έμπορος.
Δύο Αμερικανοί είναι Ανώνυμος Έταιρία.
Τρεις Αμερικανοί είναι τράστ.
Ένας Βέλγος είναι ένας άνθρωπος που πίνει.
Δύο Βέλγοι είναι άνθρωποι που πίνουν.
Τρεις Βέλγοι είναι άνθρωποι που ξαναπίνουν.
Ένας Έλληνας είναι καλαμποριτζής.
Δύο Έλληνες είναι παρεγγήσι.
Τρεις Έλληνες είναι πολιτικό κόμμα.

Μικρά ἀριστουργήματα ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΓΧΩΡΟΥΜΕ

Η ΜΟΥΝΑ πάντοτε αντί-
θετος με το αξίωμα
πώς κάθε παράπτωμα
πρέπει να τιμωρείται.
Στην αρχή της στα-
διοδρομίας μου είχα διοριστή
γιατρός σ' ένα νοσοκομείο μο-
ναστηρίου, σε μια ψυχρή κι ά-
πόμοση πολιτεία...

— Ένα βράδυ — ήταν χειμώ-
νας — λίγες μέρες ύστερ από
την εγκατάστασή μου στο νο-
σοκομείο, μου έφεραν ένα παι-
δί άρρωστο από διφθερίτιδα.
Ο λαιμός του κόντευε να φρά-
ξη και μόνο μια εγκαιρη επέμ-
δασα, μια τραχειοτομή, θα
μπορούσε να το σώσει. Ή πε-
ρα μου έλειπε δόξα, γιατί
μέχρι τότε δεν είχα κάνει χει-
ρουργική επέμβαση, ακόμα και
την πιο απλή.

Μέσα στον χειρουργικό θά-
λαμο, που ήταν γυμνός από
κάθε επίπλωσι και φωτισμό
από ένα τρεμουσιστό φως, μια
δόκιμη αδελφή είχε झοπλώσει
κι' άλλες απάνω στο χειρουργι-
κό τραπέζι το παιδάκι που ά-
σφυκτιούσε. Έκανα γρήγορα
την επέμβαση, προσπαθώντας
να δώσω αέρα στον άρρωστο
που πνιγόταν. Έπρεπε να πε-
τύχω με κάθε τρόπο. Έπρεπε
να σώσω το φτωχό παιδάκι
που κινδύνευε!

Μπρός στα ταραγμένα μά-
τια μου πρόβαλε η τραχεία.
Και μ' ένα χτύπημα του νωστε-
ριού μου, έδωσα τον αέρα που
έλειπε στο πνιγμένο στήθακι
του παιδιού. Οι πνεύμονες άρ-
χισαν να λειτουργούν και το
παιδάκι άρχισε σιγά σιγά να
θαναυριζή στη ζωή.

— Εσένα γρήγορα το τραυ-
μα κι' έδωσα έντολη να μετα-
φέρουν το παιδί στο κρεβάτι
του και να του δώσουν όζυ-
γό. Κι' ύστερα θανατοφόρα
ετυχευμένος στο δωμάτιό μου.
Τέσσερες ώρες αργότερα,
κατά τις δυο το πρωί, ξύπνη-
σα ξαφνικά από δυνατό χτυ-
πήματα στην πόρτα. Ήταν η
αδελφή και φαινόταν εξαιρετι-
κά ταραγμένη.

— Γρήγορα, γιατρέ! έλάτε
γρήγορα, μου φώναξε.
Επιφορτισμένη να παρακο-
λουηθώ το παιδί, είχε καθήσει
κοντά στο προσκέφαλό του.
Κατά τα ημερώματα, παρα-
τήρησε πως ο σωλήνας του ά-
σκού με το όζυγόνο είχε φρά-
ξει.

— Αντί να προσπαθήσει να ξε-
βουλώσει το σωλήνα, πράγμα
που θα μπορούσε να κάνει κά-
θε δόκιμη αδελφή, αυτή έχασε
την ψυχραιμία της και, παι-
νικόβλητη, έκανε το άσυγχωρη-
τό λάθος να παρατήρησε το άρ-
ρωστο παιδί και να βεί να με ει-
δοποιήσει. Όταν έφτασα στο
θάλαμο το παιδάκι είχε πια
πεθάνει και όλες οι προσπα-
θειές μου να το θανατώσω στη
ζωή στάθηκαν μάταιες.

Το αίσθημα μιας ανεπαρ-
χούς απώλειας και το άναφε-
λο σπατάλημα μιας ανθρώπι-
νης ζωής με τάρσαν φοβερά.
Ή ιδέα και μόνο πως η επιτυ-
χία μου είχε καταστραφή από
την έλλειψη ψυχραιμίας μιας

άπειρης νοσοκόμας, με τρέλ-
λαινε. Αφήστε και πως αυτό
σημαίνει και το τέλος της ια-
τρικής μου σταδιοδρομίας.

Το ίδιο βράδυ δούτησα την
πέννα μου στο... διτρίδι κι' έ-
γραφα την αναφορά μου. Ύ-
στερα κάλεσα την νοσοκόμα και
με μια τραχεία και αίστηρη
φωνή της διάβασα την καταδί-
κη της.

Με άκουσε σιωπηλή. Ήταν
μια νέα ως είκοσι χρονών, ά-
δυνατη, γελαστή και μ' ένα
νευρικό τικ στο πρόσωπο. Κα-
θώς ήταν αναιμική και άδυνα-
τη, η ταραχή και ο πόνος
γιά ό,τι είχε συμβεί της είχαν
σπάσει τα νεύρα, την είχαν κυ-
ριολεκτικά εξουθενώσει.

Δεν έκανε την παραμικρή
προσπάθεια να δικαιολογηθώ ή
να διαμαρτυρηθώ. Όσοι από
τέλος, ο ίδιος έγώ, νευριασμέ-
νος απ' αυτή την παθητική
σάσι της, ξέσπασα:
— Μά δεν έχετε, λοιπόν, τί-
ποτα να πείτε, να δικαιολογη-
θείτε, της φώναξα.

— Ανασήκωσε το κεφάλι που
έλη την ώρα το κρατούσε σκυ-
φτό, και ψιθύρισε με κόπο:
— Δώστε μου ακόμα μια
ευκαιρία...

Να της δώσω ακόμα μια ευ-
καιρία! Αυτό δεν το είχα κα-
θόλου σκεφθώ. Γιατί η πρώτη
μου σκέψη, η αρχική μου από-
φασι, ήταν να την τιμωρήσω,
να την τιμωρήσω σκληρά. Έ-
τσι, αφού τελείωσα ό,τι είχα
να της πω, ύπογραφα και
σφράγισα την αναφορά μου.

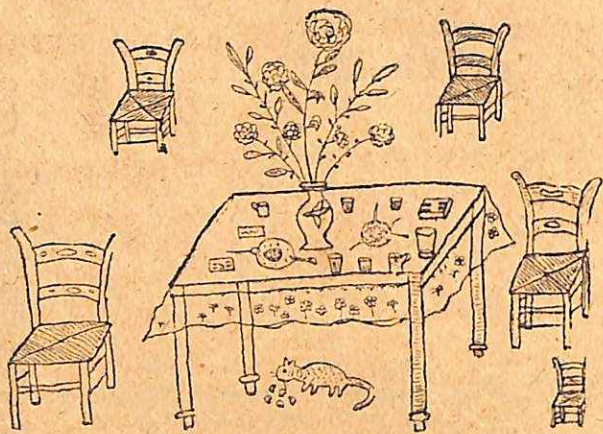
— Όλη τη νύχτα όμως δεν εί-
χα ησυχία. Η φωνή της αδελ-
φής βούιζε, σαν έκνευριστική
ηχώ, στ' αυτιά μου. «Δώ-
στε μου ακόμα μια ευκαιρία...
Δώστε μου ακόμα μια ευκαιρία...»
Από την
άλλη όμως μεριά, η ιδέα της
δικαιης τιμωρίας μου τριβέλι-
ζε το μυαλό. Και έπαναλάμ-
βαινα, σαν γιά να δώσω θάρ-
ρος στον εαυτό μου: «Μην εί-
σαι κούτσος. Κάνε αυτό που
πρέπει!»

Το πρωί όμως, όταν πήγα
να πάρω το γράμμα γιά να το
τοχυδρομήσω, μετόνοιασα και
τ'όσκισα.

Τα χρόνια πέρασαν. Ή πα-
ληά δόκιμη αδελφή ήταν τώρα
προϊσταμένη σ' έναν από τους
σπουδαιότερους οίκους παι-
διών. Σ' όλη τη διάρκεια της
ζωής της και της σταθής υπόδειγμα
αφοσίωσης και αλτρουσίας
γιά το παιδί.

Κατά τη διάρκεια του τε-
λευταίου πολέμου πήρα μια μέ-
ρα μια φωτογραφία, τραδη-
γμένη μέσα σ' ένα καταθύγιο.
Ήταν η φωτογραφία μιας γυ-
ναίκας ως σαράντα χρονών,
περιτριγυρισμένης από ένα σω-
ρό παιδιά. Τα μάτια τους, γε-
μάτα από εμπιστοσύνη, προ-
σηλώνονταν στο πρόσωπο μιας

(Συνέχεια εις την 22αν σελίδα)

Σκίτσο του Έμμ ανουήλ Παντελάκη

Τό δοκίμο μας

Φίλοι μου,

— Όσο περνάει ο καιρός τα
σκίτσα που παίρνω πληθαί-
νουν γι' αυτό θ' αρχίσω άμέ-
σως τις άπαντήσεις.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΝΤΕΛΑ-
ΚΗ**, Θεσσαλία: Το σκίτσάκι
σου είναι πολύ χαριτωμένο,
άπλο και διακοσμητικό και ό-
πως βλέπεις στο δημοσίευμά
σ' αυτό το τεύχος.

**ΓΙΩΤΑ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥ-
ΛΟΥ**, Βόλος: Πήρα τα και-
νούργια σου σκίτσα και νά-
ρηκα που ακολουθήσες τη συμ-
βολή μου. Υπάρχει μια προ-
οδος σ' αυτά που έκανες. Ή-
διαίτερα μου άρεσε ο «Μικρός
βιοπαλαιστής» και το «Πη-
γαίνοντας στο σχολείο». Έ-
χουν περισσότερα χαρίσματα
από τα άλλα. Κοίταξε γύρω
από αυτά τα θέματα να κάνης
κι' άλλα, και όπως βλέπω,
σύντομα θα μπή στη σελίδα
μας κάτι δικό σου. Φτάνει να
δουλέψης λίγο ακόμα. Σ' ευ-
χαριστώ γιά τα καλά λόγια
που γράφεις γιά το περιοδικό
μας και τη στήλη μας.

ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ,
Νέον Ήράκλειον: Πήρα τον
«Μανόλη» σου. Πρέπει να δώ-
λεις ακόμη πολύ. Γιά άρνη
δεν είναι άσχημο αλλά αν ά-
γαπάς την ζωγραφική πρέπει
να δουλέψης συνέχεια.

ΛΙΖΗ ΚΑΛΛΙΓΑ: Πήρα τα
τρία σκίτσάκια σου. Ή σύλ-
ληψη καλή αλλά βάσεις σκιές
έκει που δεν πρέπει και μετα-
χειρίζεσαι μελάνι που δεν
πάει μαζί με το μολύδι. Κά-
νε κάτι διαφορετικό.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΠΕ-
ΤΣΟΥΡΑ**, — Αμφίσσα. Πο-
λύ νόστιμο το γραμματάκι
σου που μου περιγράφεις τις
προσπάθειές σου να ζωγρα-
φίσεις, και το μπελά που τρα-
βούν οι γονείς σου... Μακάρι
νάταν όλοι τους οι μπελάδες
αυτοί μόνο. Θάταν πανευτυ-
χεί. Πήρα και τα δυο σου
σκίτσα. Μου άρεσε πολύ το
τοπίο Αμφίσσης. Είδες πό-
σο ποιο όραίο είναι το άπο-
τέλεσμα όταν δεν μεταχειρί-
ζεσαι χάρακες;

ΧΡΗΣΤΟΝ ΤΟΥΝΤΑΝ. —
Από τα 4 σκίτσα σου ποστί-

μώ τον «Καστανά» και τον
«Κύριο». Όμως πρέπει να με-
λετήσης πολύ την κίνησι του
ανθρώπου από το φυσικό.

ΣΤΕΛΛΑ ΠΡΑΣΙΝΗ. —
Καβάλα. Βλέπω προόδους.
Αυτά που μου έστειλες είναι
πολύ πιο χαριτωμένα. Ίδιαί-
τερα η μαθητρία που βαστάει
την τσάντα. Μπράβο σου.

Ν. ΜΗΤΣΙΑΛΗΝ. — Ήλθε
τόν «Σκεπτικός» του. Πρέπει
να ξανακάνης το σκίτσο, γιά
τι έχει πολλά στοιχεία καλά.
Πού όμως θέλουν ανάπτυξη.
Κι' αυτό γίνεται μόνο με τη
δουλειά και την έπιμονή.

Γειά σας
ΜΙΝΟΣ

ΣΤΗΝ ΚΟΡΟΥΛΑ ΜΟΥ

Μικρούλα μου ποδας χρονών όκτά
κι' είσαι ή ζωή γιά μένα,
δυο λόγια θέλω να σου πω
άπλα και μετρημένα.
Τ' ήμουν κι' έγώ όπως έσι
μια τόσο δα παιδούλα...
— Άνώτερη κι' ευγενική ψυχή,
γιάτ' ήμουν καλή «Διαπλάσ-
σο» (πούλα).

Τά χρόνια τώρα φύγανε,
μά στην ψυχή μου μέσα
ζή πάντα κείνη ή εποχή
που διάβαζα «Διαπλάσι» μαζί
με κάποια «πριγκιπέσσα»...

Μά τώρα πια έπέρασαν
τα χρόνια κείνα τά παλιά...
Τά πρώτα χιόνια άπλώθηκαν
στά μαύρα μου μαλλιά...
Μά, όπως καλά τό είδες,
την ώρα που σου διάβαζα
τις πρώτες της σελίδες
τά δάκρυα πως τρέχανε...

Μα σκούπισες τά δάκρυα
κι' ένα φίλ στά μάτια
και μουδής: «Αν ή παλιά παι-
(δούλα)

δεν ζή στο πρόσωπό σου,
μην τό ξεχνάς» άναθρεψες έμένανε
γιά «Νέα Διαπλάσσο»...
— Ή παλιά «ΒΑΝΤΑ»
και νύν

ΜΑΡΙΚΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Ευθυμο διήγημα του πα-
τέρα της «Διαπλάσεως»

ΧΙΟΝΙΑ

Η ιστορία μιας ύ-
περφυσικής γάτας

Του Γρηγορίου Ξενοπούλου

8ον

Κι' άκούγοντας τις έρωτήσεις μου και τις... άπαντήσεις της
Χιονίας, έβαλε τά γέλια.

— Ξέρεις τί σου λέει; μου είπε. Πώς είναι χορτάτη. Ναι,
κατέθηκε πρό όλίγου στην κουζίνα και, επειδή μου φάνηκε πολύ
πεινασμένη, είπα και της έβαλαν να φάη με τις άλλες γάτες.

— Όρίστε τί μου έλεγε τόσο ώρα ή Χιονία. Άλλη στη θέσι της
χορτάτη δεν θα καταδεχόταν να μου δώση καμιά εξήγησι. Αυτή
έξαντλούσε την ευλυγξία της γιά να δικαιολογηθώ πού κείνη
την ημέρα, έκτάκτως και κατά σύμπτωσι, δεν περίμενε να της
δώσω τό φαί της έγώ όπως πάντα!...

— Άκόμα πιο έκπληκτικό είν' ένα άλλο έπεισόδιο, πού δε θα
τολμούσα να τό διηγούμαι αν δεν είχα μάρτυρα την καμαριέρα.

— Έκείνη την ημέρα ή γυναίκα μου θάτρωγε στο σπίτι μιας
κόρης μας — στο μεταξύ είχαν παντρευτή κι' οι δυο —, ο θεός
Νίκος ήταν αδιάθετος και δεν θα καθόμασταν στο τραπέζι παρ-
α ή θεία Μαρία κι' έγώ. Αυτό τό ήξερα. Δεν ήξερα όμως πως θα
τρώγαμε στην πρόχειρη τραπέζια, αφού θάμασσε μόνο δυο —
κι' ή Διονυσία, έννοείται, τρεις...

— Εργαζόμουν ακόμα στο γραφείο μου, όταν άκουσα να μου
χτυπούν την πόρτα. Έγνώριζα τό χτύπημα της Χιονίας κι' από-
ρησα κάπως, γιάτι ποτέ δε μου χτυπούσε την ώρα του φαγητού.
Στεκόταν μόνο μπροστά στην κλειστή πόρτα, περιμένοντας ή συ-
χα ως να με ειδοποιήση ή καμαριέρα και να δώ γιά να... φάμε.

— Σηκώθηκα κι' άνοιξα. Ή πόρτα έβλεπε στην τραπέζια.
Είδα τό τραπέζι ακόμα άστρωτο.

Κι' είπα της Χιονίας, πού μόλις με είδε, άρχισε κι' αυτή να
μου λέη:

— Τί έπαθες, πείνασες; Δεν έβαλαν ακόμα τραπέζι, πε-
ρίμενε!

— Νιάου — νάρ!

— Περίμενε, σου λέω! Δεν είναι ώρα ακόμα!

Και κλείνοντας την πόρτα, γύρισα στην εργασία μου.
Σε λίγο άλλα χτυπήματα, πιδ δυνατά, πιδ άνυπόμονα. Ξα-
νασηκώθηκα, άνοιξα, και βλέποντας πάλι τό τραπέζι άστρωτο,
έάλλωσα τη Χιονία:

— Πάλι τά ίδια: Δεν είναι ώρα σου είπα. Άσε με κι' έχω
δουλειά!

— Άρχισε να μου λέη, να μου λέη... Άλλά την έκοψα, κλείνον-
τάς της κατάμουσα την πόρτα.

Μετά ένα τέταρτο, άλλα χτυπήματα πάλι! Ούμωσα, μα κι'
απόρησα πολύ. Τόσο πια πεινούσε σήμερα ή Χιονία;

— Τη στιγμή με όρμη, έτοιμος να την κατασιδάσω. Έκείνη ό-
μως είχε άρχισει να μου λέη με μεγάλη ζωηρότητα και, μιλώντας
προς την πόρτα του δια-
δρόμου, σαν να με καλούσε
να την ακολουθήσω.

— Όρισμένος κάτι συνέβαινε.
Την ακολουθήσασα. Με πήγε
ως την πόρτα της πρόχειρης
τραπέζιας, μιλώντας μου
πάντα, κι' εκεί είδα... τό μι-
κρό τραπέζι στρωμένο και την
καμαριέρα πού σεβόριζε τη
σούπα.

— Τώρα δά θα σάς φώνα-
ζα, μου είπε, αλλά με πρόλα-
βε, βλέπω, ή Χιονία.

— Ναι, έκαμα σαστισμέ-
νος την είδες πού μ' έφερε
ως εδώ;

— Πώς δεν την είδα! Άνη-
σύχησε πού έστρωνα τραπέζι
άλλου, κι' ήθελε να σάς πη,
μη δεν τό ξέρατε...

— Ναί... θα φοβήθηκε μη
την άφήσω νηστική, βλέπον-
τας κάθε φορά άστρωτο τό
άλλο τραπέζι και νομίζοντας
πως σήμερα δεν θα φάμε!...

— Καθόλου, κύριε! Φο-
βήθηκε μη μείνετε νηστικός
εσείς.

Αυτό ή καμαριέρα τό είπε
με τόσο πεποίθησι και με τό-
σο θαυμασμό, πού την κοίτα-
ξα έκπληκτος.

— Πώς τό ξέρεις; ψιθύρισα, ή

— Γιατί άπλούστατα, ή Χιονία είναι χορτάτη. Τώρα δά της
έβαλε κι' έφαγε ή κυρία Μαρία. Δεν φοβήθηκε, λοιπόν, μη δεν θα
φάτε σήμερα εσείς;

Ήταν ολοφάνερο. Τις δυο πρώτες φορές, όταν δεν είχε φάει
ακόμα, ήρθε να με ειδοποιήση πως έστρωναν άλλο τραπέζι, γιά
να φάη μαζί μου κι' κείνη. Άλλά την τρίτη φορά, πού ήταν πιδ
χορτάτη, ήρθε μόνο γιά μένα, ήρθε από φρόδο μη μείνω νηστικός!...

Μόνο γιά σκύλους διηγούνται κάτι παρόμοια. Γιά γάτα δεν ά-
κουσα ποτέ. Και γι' αυτό συμπεραίνω πως ή Χιονία ήταν πραγμα-
τικά κάτι εξαιρετικό κι' αξιοθαύμαστο.

Πολλοί τώρα θέλουν να πούν πως κι' οι γάτες — όλες οι γά-
τες — έχουν την έξυπνάδα του σκύλου και μπορούν τό ίδιο ν' ά-
γαπούν τον άνθρωπο, ν' αφοσιώνονται σ' αυτόν και να συνειννούν-
ται μαζί του. Ή διαφορά της νοημοσύνης και της αγάπης πού
παρατηρούμε συνήθως, όφείλεται, λένε, στο ότι αγαπούμε, προ-
σέχουμε και περιποιούμαστε τους σκύλους πολύ περισσότερα. Δεν
τό αποκρούω όλωςόχιόλου. Πολλές γάτες θα φαίνονταν κι' έξυπνο-
τερες, κι' ημερώτερες, και τρυφερότερες, αν έβρισκαν περισσότερη
φροντίδα και περιποίησι. Άλλά δεν πιστεύω ότι κάθε γάτα,
όσο και να την αγαπούσαν σ' ένα σπίτι, θα έβγαζε Χιονία.

— Άκόμα κι' ο θεός μας ο γιατρός, αν και φειδωλός στους θαυ-
μασμούς του, την εθαύμαζε πολύ. Τού έκανε πρό πάντων έντύπωσι
τό πανέντυπο βλέμμα της κι' ο τρόπος πού κοίταζε τον άνθρωπο,
σαν ίσια κι' όμοιά του.

Και θυμούμαι μια μέρα, — είχε γυρίσει απ' τό ταξίδι του κι'
ή Χιονία δεν τον φοβόταν πια κι' ούτε έκείνος έμενε στο σπίτι
μας —, πού την κοίταζε και την εξέταζε σαν ένα πολύ περίεργα
φαινόμενο μας είπε.

— Καλέ, αυτή δεν είναι γάτα, την ανθρωποποίησατε, άνθρω-
ποποίησθε!

— Η γυναίκα μου κούνησε τό κεφάλι της με σίκτο κι' είπε τό
αίμητο αυτό, πού έμεινε στο σπίτι μας παροιμιαδές:

— Ναι, ανθρωποποίησθε ή γάτα και... γατοποίησθε
εμείς!...

Γιατί «βαρέως» έφερε ή γυναίκα μου τη μεγάλη μου άφοσίωσι
στη Χιονία, και, μολοντί τό ίδιο ίσως την αγαπούσε κι' εκείνη,
ένόμιζε πάντα πως τό παράκανα. Έπί τέλους, γάτα ήταν, ζωο-
δεν άξίζει και τόσα...

Τέτοια έλεγε συχνά. Και μ' όση φροντίδα έβλεπα νάχη γιά
τη Χιονία, δεν ήξερα εν κατά βάθος την αγαπούσε πραγματικά.
Γιά να τη δοκιμάσω, μια μέρα της είπα:

— Να σου πω την αλήθεια, κι' έγώ τη θαρέθηκα. Είναι μεγά-
λη φασορία. Τη δίνουμε πούθενά, να ησυχάσουμε;

Τό είπα τόσο σοβαρά, ώστε ή γυναίκα μου τό πίστεψε και...
την έπαθε.

— Τί λες εκεί! φώναξε σχεδόν άγριεμένη. Τά γάτα θας θα
δώσουμε;

— Έβαλα τά γέλια.

Και τά χρόνια περνούσαν.
Ή Χιονία ήταν τώρα μια πολ-
ύ σοβαρή, αξιοπρεπή και
φρόνη... κυρία. Τά παγνύ-
δια μαζί της είχαν πάει ό-
λος διόλου και δεν είχαμε
πια παρ' α μια πρυφερή, μια
μεγαλειώδη σχέση και συ-
νεινήσισι, μια άμοιβάδα αί-
σθηματική φιλία, όχι όπως μ'
ένα παιδί, αλλά μ' ένα με-
γάλο. Καμιά φορά θυμού-
νος τά παλιά δοκίμαζα να
την κάνω να τρέξη, γιά πηδή-
ση, να χαροκοπήση ή να παι-
γνιδίστη με τά χέρια μου, πού
τόσο μου άρεσε άλλη φορά,
όταν μου τά χτυπούσε και με
τά τέσσερες πόδια, εξαπλωμέ-
νη ανάσκελα, — μα χωρίς να
δυσάη νύχια, και μου τά δάγ-
κωνε τόσο ελαφρά πού μόλι
να αισθανόμουν τά δόντια της.
— Έπαιξε λίγο γιά να μ' ευ-
χαριστήση, και διακόζαν να
πηδήση στον ώμο μου και ν'
άοχίστη τά χέρια, γούργου-
ρίζοντας, σαν να μου έλεγε:

— Δεν είναι πια αυτά γιά
μας, μεγαλώσαμε!

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ:
Ή συνέχεια

ΟΤΑΝ Ο ΚΥΝΗΓΟΣ ΚΟΙΜΑΤΑΙ...

ΕΤΟΙΜΟΙ 1, 2, 3... ΠΥΡ!!!

Ιερίσ Συνεργασίας Ὁλωνωνογίων

ΚΥΠΡΟΣ

Κύπρο μου, ὁμορφο νησί, γλυκό κι' ἀγαπημένο, τὴν λευτεριά σου ἀληθινὰ με δόνησες προσμένω!

Τὸν θρυλικὸ σου Διγενὴ θαυμάζω, καμαρώνω κάθε γενναῖο σου νεκρὸ με δάφνες στεφανώνω!

Τὸ αἶμα τῶν ἡρώων σου ποὺ ἐθάψε κι' ἅγιο χῶμα, τὴς λευτεριάς τὴς ποθητῆς γοργὰ θὰ γίνῃ στρώμα!

Κύπρο μου, θὰ σὲ πάρουμε μακριὰ με λιθάρια, Γιατ' εἴμαστε ἑλληνόπουλα γενναῖα παλληκάρια!

ΣΠΥΡΟΣ ΠΕΡΙΔΗΣ

ΠΑΡΕΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΗΦΑΝΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

Ἀπόψε πάλι θυμήθηκα τὴν θάλασσα. Μοῦ τὴν θυμῶσε ὁ ἀέρας. Ὁ ἀέρας ποὺ ἐδῶ στὴν Ἀθήνα σηκώνει τὰ χῶματα καὶ τὰ κάνει οὐνεφο, γιατί δὲν θρίσκει νερὸ νὰ τὸ κἀνῃ κύμα.

Τὴν ἀγαπῶ τὴν θάλασσα. Εἶναι περήφανη καὶ ὁμορφή καὶ παιγνιδιάρικη. Μερικοὶ τὴν ἐχθρεύονται, τὴ λένε φαρμακωμένη, κακιά. Μὰ δὲν ἔχουν δίκαιο. Ἡ θάλασσα εἶναι στοιχειὸ καὶ σὰν τέλει δὲν ξέρει τοὺς κανόνες τῆς καλῆς συμπεριφοράς. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ τοὺς ξέρουν πρέπει νὰ λαβαίνουν τὰ μέτρα τους καὶ νὰ τὴν προσέχουν. Τότε μόνον θὰ συννενοθοῦν μαζί της καὶ ἴσως—ποῖός ξέρει;— γίνουν καὶ φίλοι.

Γιατὶ ἔχει κι' ἡ θάλασσα φίλους. Σ' αὐτοὺς μόνο λέει τὰ μυστικά της. Καὶ κρύβει τόσα μυστικά στὸ ἀλμυρὸ νερὸ... Γνώρισα ὅταν ἀκόμη ἦμουνα στὴν Κρήτη, ἕνα τέτοιο φίλο τῆς θάλασσας.

Ἦταν λίγο πρὶν μεγάλος ἀπὸ μέ-

να, καὶ τὸν ἐλεύθερο καιρὸ του τὸν περνοῦσε, τίς πρὸ πολλὰς φορές, πλὰϊ στὴ θάλασσα. Ἐκεῖ γνωρίστηκαμε. Ἐνα ἀπόγευμα εἶχα κατεβῆ μ' ἕνα γειτονάκι νὰ ψαρέψουμε. Χάσαμε μισὴ ὥρα, προσπαθώντας νὰ κουδισάσουμε τὸ πεταχτάρι, στὸ τέλος τὸ χάσαμε κι' αὐτὸ, γιατί μὰς πιάστηκε καν τ' ἀγκίστρια σ' ἕνα ἐράχο μέσα στὸ νερὸ. Ὁ Γιώργης, ποὺ τὴν ὥρα ἐκείνη ψάρευε πρὸ κάτω, στὴν ἀρχὴ μὰς κοροϊδεύει, μὰ ὕστερα ἦρθε νὰ μὰς ἐσηθίσῃ. "Εἶναι γίναμε κι' ἐμεῖς φίλοι. Μ' ἀξίζει νὰ κάνῃς φίλο ἕνα θαλασσινό... Θυμᾶμαι, ἦταν καὶ τότε χεῖ μόνος σὰν πρωτοκατεβήκαμε μετὰ καμὰκι γιὰ χταποδάκια. Ἡ θάλασσα πῆγαινε κι' ἐρχόταν ἀγριωπὴ, κι' ἐγὼ ἐβόλεπα παραε-

νεμένος τὸ φίλο μου νὰ περπατᾷ ἀπὸ ἐράχο σὲ ἐράχο, μετὰ τὸ κρῦο νερὸ ὡς τὴ μέση του καὶ νὰ δᾶξῃ τὸ καλὰ μετὰ τὴν ἐμενὴν γαλαζοπύρινα στὰ θαλάμια τῶν χταποδιῶν. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ θυμᾶνε ἀναγκαστικά. Κι' ἤξερε ὅλα τὰ θαλάμια ὁ Γιώργης. Κάθε καὶ νοῦργος σὲ μιὰ δουλειὰ ἔχει ἐνθουσιασμούς. Εἶχα λοιπὸν κι' ἐγὼ καὶ κατασούφισα σὰν εἶδα πὺς δὲν ἔβγαίνε οὔτε πλοκάμιος. Αὐτὸς γέλασε τότε. Δὲν νοιάζονταν γιὰ τὸ τί θὰ ψάρευε. Ἐγὼ ὅμως, εἶπαμε, ἦμουν καινούργιος.

— Γιώργη, νὰ βγάλουμε ἀχινόας. Μ' ἀβεία χέρια θὰ φύουμε; Θὰ μὰς κοροϊδεύουν ἀπάνω.

— Δὲ θαρρῶσαι, τί θὰ ποῦν; Ὅ-πάρχει καὶ τίποτε νὰ βγάλουμε;

— Ἀχινόι, Γιώργη, ἀχινόι. Κοίταξε νὰ, νὰ, ἐδῶ ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ θραχάκι. Κοίταξε θηρία, σὰν πορτοκάλια εἶναι μεγάλοι...

— Μὰ ἐσύ δὲν ὑποφέρεσαι. Μιὰ ἐδομάδα τώρα ἔχουμε φουρτούνα, δὲν τῶχεις πᾶρῃ μουδιά;

— Καὶ θὰ μὰς πνίξῃ, δηλαδή; Ἐδῶ θὰ μῶ κι' ἐγὼ στὸ νερὸ.

— "Ε, ἄκου νὰ μάθῃς, γιατί δὲν...κατέεις πρᾶμα... Τὸν ἔχινθ θὰ τὸν βγάλουμε σὰν μπουνατσά-ρει δυὸ μέρες, κατὰλαβες. Τώρα εἶναι νηστικός, ἄβειος. Κατὰλαβες;

— Κατὰλαβες καὶ τότε, καὶ κάθε φορά καταλάβαινα σὰν μοῦ μιλοῦσε ὁ Γιώργης γιὰ τὰ μυστικά της θάλασσας. Γιὰ τὸ ψάρεμα σὲ μπουνατσάει καὶ σὲ φουρτύνει. Μὲ κοιταζοῦ, μετὰ πεταχτάρι, μετὰ κέρτο. Γιὰ τὸ ψάρεμα τῆς ἡμέρας μετὰ τὸν ἥλιο καὶ τῆς νύχτας μετὰ τὸ πυροφάνι. Εἶδα πολλὰ ἀπὸ κοντὰ κι' ἐμάθα κάθε λεπτομέρεια δική τους. Τόσα ὁμορφα μυστικά τοῦ γαλαζίου νεροῦ.

Μὰ κάποτε ἐφυγα. Ἄφησα τὴ θάλασσα κι' ἔγινε στεριανὸς καὶ, καθὼς φαίνεται, θὰ μείνω ἔτσι γιὰ πάντα. Αὐτὸ μοῦ κοστίζει πολὺ. Ἀλλοιωτικά, ὅμως, δὲ μποροῦσε νὰ γίνῃ. Ὡστόσο, ὅταν τὰ διαβάσματα τὸ ἐπιτρέπουν, θυμᾶμαι ἕνα νησί, μιὰ θάλασσα, ἕνα καλὸ φίλο. Ἐκεῖ ποὺ ὁ ἀέρας τοῦτος τῆς Ἀθήνας θὰ παλεύῃ τώρα μετὰ τὸ γαλαζίου νερὸ.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

Κατάλαβα

Κατάλαβα καὶ τότε, καὶ κάθε φορά καταλάβαινα σὰν μοῦ μιλοῦσε ὁ Γιώργης γιὰ τὰ μυστικά της θάλασσας. Γιὰ τὸ ψάρεμα σὲ μπουνατσάει καὶ σὲ φουρτύνει. Μὲ κοιταζοῦ, μετὰ πεταχτάρι, μετὰ κέρτο. Γιὰ τὸ ψάρεμα τῆς ἡμέρας μετὰ τὸν ἥλιο καὶ τῆς νύχτας μετὰ τὸ πυροφάνι. Εἶδα πολλὰ ἀπὸ κοντὰ κι' ἐμάθα κάθε λεπτομέρεια δική τους. Τόσα ὁμορφα μυστικά τοῦ γαλαζίου νεροῦ.

Μὰ κάποτε ἐφυγα. Ἄφησα τὴ θάλασσα κι' ἔγινε στεριανὸς καὶ, καθὼς φαίνεται, θὰ μείνω ἔτσι γιὰ πάντα. Αὐτὸ μοῦ κοστίζει πολὺ. Ἀλλοιωτικά, ὅμως, δὲ μποροῦσε νὰ γίνῃ. Ὡστόσο, ὅταν τὰ διαβάσματα τὸ ἐπιτρέπουν, θυμᾶμαι ἕνα νησί, μιὰ θάλασσα, ἕνα καλὸ φίλο. Ἐκεῖ ποὺ ὁ ἀέρας τοῦτος τῆς Ἀθήνας θὰ παλεύῃ τώρα μετὰ τὸ γαλαζίου νερὸ.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

κλέφτης. Ἰσως, ρωτώντας τὸν νὰ μαθαίναμε περισσότερα, πολὺ περισσότερα γι' αὐτοὺς τοὺς ἀφανεῖς ἥρωες! Μὰ αὐτὸς δὲ μιλάει!

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Χωρὶς νὰ γυρίσω νὰ κοιτάξω τὸν κάτοχο τοῦ χεριοῦ καὶ τῆς φωνῆς, πῆγα στὸ τέλος τῆς οὐράς. Ὅταν, ἐπὶ τέλους, ὕστερα ἀπὸ σπρωξίματα, φωνές, κλωτσιές, φρέθηκε στὸ λεωφορεῖο καὶ ἔφτασα στὸ σχολεῖο, διηπίστωσα ὅτι τὸ μάθημα ἔχει ἀρχίσει, ὁ δὲ καθηγητὴς θώρησε καλὸν νὰ με ἀφήσῃ ἔξω, σὺν καθαρὸ ἀέρα... Κι' ὕστερα, σοῦ λένε, ὅτι ὁ πρῶτος ἀέρας εἶναι ὑγιεινός... ΚΟΜΗΣ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΣ

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΜΕ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

Ὁ πάνσοφος Κύριος χάρισε σὺς ἀνθρώπους τὴν ἡμέρα καὶ τὸν λαμπερὸ ἥλιο. Μὰ ὅπως ὅλα εἰς τὴν ἐπίγειο ζωὴ ἔχουν ἕνα τέλος, ἔτσι δοῖ καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ἐσαυτεῖς ὁ ἥλιος. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως ἐφεῖρε τὸ ἡλεκτρικὸ ρεῖμα, τὸ ὁποῖο, δυστυχῶς, συχνὰ διακόπτεται γιὰ τὸν ἕνα ἢ γιὰ τὸν ἄλλο λόγο, κι' ἐμεῖς μένουμε ἐστὶ κρύα τοῦ λουτροῦ.

Καὶ καλὰ ὅταν εἶναι ἡμέρα, ποὺ ἡ ἐλλείψις δὲν εἶναι πολὺ αἰσθητή. Μὰ ὅταν εἶναι νύχτα, ἡ πολυτέλεια μοιάζει με νεκροῦπολι.

Καὶ ἐνῶ ξαφνικὰ τὰ φῶτα σβήνουν, ἀκούγονται φωνές μέσ' στὰ σπείτα: "Ἄντε Γιώργη, νὰ δῆς ἂν ἔχη φῶς ἡ κυρὰ Κατίνια καὶ νὰ ἔλθῃς γρήγορα.

Μόλις ἦρθε ὁ ἀδελφός μου φάχνη νὰ ἐπὶ μερικὰ κεράκια, διὰ τὸ φῶς κόπηκε ἀπὸ τὴν ἑταιρία καὶ δὲν εἶχε φῶς οὔτε ἡ κυρὰ Κατίνια.

Τὴν ὥρα ἐκείνη ποὺ ἤμασταν ὅλοι ἀνὰ κάτῳ, ἀκούγεται ἕνα κτύπημα στὸ τζάμι τῆς ἐξώπορτας. Ἐγὼ τρέχω ν' ἀνοίξω ἄντικρύς εἶναι ἀστυφύλακα, ὁ ὁποῖος πᾶει νὰ μὴ καὶ σκοντάψῃ στὴ σκάλα καὶ τὰ δᾶξῃ μετὰ ἐμένα: "Ἄναινε κανένα φῶς, παιδί μου, θὰ σκοτωθῶ. Δὲν φτάνει ποὺ δὲν χτυπάει αὐτὸ τὸ παληκοῦδουνο...

"Ἐὰν τέλους ἀνάδῳ ἕνα κερὶ καὶ ἔλθῃς, νὰ νὰ ἰδῶ τί με θέλει ὁ κ. Τάδε... Αὐτὸς ἀνοίγει κατὶ πόρτα καὶ μοῦ λέει: "Ἐδῶ δὲν χιένει ὁ κ. Τάδε; "Ὅχι κύριε, λάθος κάνετε, δὲν ἀπαντῶ. Αὐτὸς γίνετα ἔξω φρενῶν καὶ τὰ βάζει πάλιν μετὰ ἐμένα. Μὰ γιατί, παιδί μου, δὲν μοῦ τὸ ἔλεγετε ἀπὸ τὴν ἀρχῇ; Μήπως ἔξερε, τουλάχιστον ποῦ μένει ὁ κ. Τάδε;

Δυστυχῶς δὲν ἤξερα διὰ τὸν ἐξυπηρετήσω. Καὶ ὁ κ. πόλισμα φέγγει θλαστήμοντας τὴν ἡλεκτρικὴ ἑταιρία καὶ τὸ παληκοῦδουνο.

Ἐπὶ τέλους, τὸ φῶς ἀνάβει.

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

ΜΑΚΗΣ ΚΑΤΑ ΜΑΚΗ

πειτα ἀπὸ πεντάλεπτη διακοπή. Τέτοιες φάρσες συχνὰ κάμνει ἡ ἡλεκτρικὴ ἑταιρία!! ΑΠΟΛΛΩΝ

ΠΑΡΟΣ

ΠΑΡΟΣ, νησάκι ὁμορφο ποτὲ δὲν σὲ ξεχνᾶς καὶ μετὰ τὴν φαντασία μου κοντὰ σου τριγυρνᾶ.

Στὰ βράδια σου τὰ μαγικά μετὰ τὰ λευκὰ σπιτάκια, μετὰ τὴς πολλὰς τῆς ἐκκλησιῆς καὶ τὰ στενὰ δρομάκια.

Στὶς μαρμαρίνες δρόμους σου, στοὺς ἀνεμόμυλους σου, σὺν φῶρο τὸν ἀντικρυνό, στὶς θῶρες τοῦ γιολοῦ σου.

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

ΧΑΡ. Κ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ

καδίδω ὁμιλῶντας τὴς σκέψεις μου! ΜΑΚΗΣ Β'. Φλυαρία θὰ πῇ ὅταν μιλάει κανεὶς συνεχῶς, χωρὶς ὁ ἄλλος νὰ ἔχῃ διάθεσιν νὰ τὸν ἀκούῃ, ἢ γιατί αὐτὰ ποὺ λέει δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν, ἢ γιατί ἐξ ἀπροσχημένη τὴν σκέψιν τοῦ ἄλλου. Φλυαρία εἶναι ἐπίσης ὁταν μιλάς χωρὶς νὰ σκέπτεσαι.

ΜΑΚΗΣ Β'

ΜΑΚΗΣ Β'. Γιὰ νὰ με νικήσῃς, πρέπει νὰ σπάσῃς τὸν καθρέφτη—καὶ τότε ἡ... μαρούλα! Προχωροῦμε στὴς ἀποδείξεις. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾷς τὸ ρεζιλίκι ποὺ ἔπαθες στὸ τηλέφωνο. Πῆρες τὸ 14 γιὰ νὰ μάθῃς τὴν ὥρα. Ἀκούσθηκε μιὰ γυναικεῖα φωνή. Πέντε καὶ δεκατέσσαρα... πέντε καὶ δεκατέσσαρα. Τότε ἀρχίσεις μιὰ φλυαρία... "Ποῦ ἔξερατε, δεσποινίς, ὅτι ἤθελα νὰ μάθω τὴν ὥρα; Εἰσθε ἐξαιρετικὰ ἐξυπνη Μάλιστα, πέντε καὶ δεκατέσσαρα... ἄκουσα... σὰς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ. Μὴν κοιτάζετε ἄλλο, ἂν καὶ μοῦ ἀρέσει ν' ἀκούω τὴν ὥρα... Χαίρετε. Μιλάουσα συνεχῶς, χωρὶς ἀπάντησι. Πὺς ἤθελες νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ μιὰ πλάκα γραμμοφῶνου! Ὅσοι σ' ἀκούσανε, ἀκόμη γελοῦν. Θυμᾶσαι τί σοῦ εἶπε ἡ μαρούλα νὰ πῇς τῆς γιανιάς, τὴ μέρα ποὺ γιῶρταξες;

ΜΑΚΗΣ Β'. Σοῦ εὐχομαι, γιανιάκα, νὰ ζήσῃς χρόνια πολλὰ καὶ νὰ ἔλθῃς νὰ φάμε τὸ θράδυ μαζί.

ΜΑΚΗΣ Β'. Καὶ σὺ τί εἶπες; Γιανιάκα μου νὰ ζήσῃς ὡς τὸ θράδυ καὶ νὰ λῆς νὰ φάμε μαζί ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Ξέρεις γιατί ἔπες σ' αὐτὴ τὴ γκάφα;

ΜΑΚΗΣ Β'. Εἶχα λαχανιάσει ἀνεβαίνοντας τὴς σκάλες καὶ δὲν ἤξερα τί ἔλεγα.

ΜΑΚΗΣ Β'. "Ὅχι. Μιλοῦσες χωρὶς νὰ σκέπτεσαι. Τὴν σκέψιν σου ἀπασχολοῦσε ἡ τούρτα ποὺ ἦταν ἐπάνω σὺν μπουφέ. Εἰσαι, ἄλλως τε, τόσο λαίμαργος...

ΜΑΚΗΣ Β'. Ποιὸς δὲν ἀντάπει τὰ γλυκά;

ΜΑΚΗΣ Β'. Φυσικά, οἱ περισσότεροι. Μὰ λαίμαργια θὰ πῇ νὰ θέλῃς νὰ φᾶς κάτι, ὅταν δὲν πεινάς. Μιὰ μέρα, εἶδες τὸ γάλα καὶ τὰ γλυκὰ κλειδωμένα στὸ φανάρι. Μόλις εἶχες φάει καὶ ἤσουνα χορτάτος. Τὰ γλυκὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ φᾶς, γι' αὐτὸ περιορίσθηκες στὸ γάλα. Πῆρες ἕνα τρυπητὸ μακαρόνι, τὸ πέρασες ἀπὸ

ΜΑΚΗΣ Β'. "Ὅχι. Μιλοῦσες χωρὶς νὰ σκέπτεσαι. Τὴν σκέψιν σου ἀπασχολοῦσε ἡ τούρτα ποὺ ἦταν ἐπάνω σὺν μπουφέ. Εἰσαι, ἄλλως τε, τόσο λαίμαργος...

ΜΑΚΗΣ Β'. Ποιὸς δὲν ἀντάπει τὰ γλυκά;

ΜΑΚΗΣ Β'. Φυσικά, οἱ περισσότεροι. Μὰ λαίμαργια θὰ πῇ νὰ θέλῃς νὰ φᾶς κάτι, ὅταν δὲν πεινάς. Μιὰ μέρα, εἶδες τὸ γάλα καὶ τὰ γλυκὰ κλειδωμένα στὸ φανάρι. Μόλις εἶχες φάει καὶ ἤσουνα χορτάτος. Τὰ γλυκὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ φᾶς, γι' αὐτὸ περιορίσθηκες στὸ γάλα. Πῆρες ἕνα τρυπητὸ μακαρόνι, τὸ πέρασες ἀπὸ

ΜΑΚΗΣ Β'. "Ὅχι. Μιλοῦσες χωρὶς νὰ σκέπτεσαι. Τὴν σκέψιν σου ἀπασχολοῦσε ἡ τούρτα ποὺ ἦταν ἐπάνω σὺν μπουφέ. Εἰσαι, ἄλλως τε, τόσο λαίμαργος...

ΜΑΚΗΣ Β'. Ποιὸς δὲν ἀντάπει τὰ γλυκά;

ΜΑΚΗΣ Β'. Φυσικά, οἱ περισσότεροι. Μὰ λαίμαργια θὰ πῇ νὰ θέλῃς νὰ φᾶς κάτι, ὅταν δὲν πεινάς. Μιὰ μέρα, εἶδες τὸ γάλα καὶ τὰ γλυκὰ κλειδωμένα στὸ φανάρι. Μόλις εἶχες φάει καὶ ἤσουνα χορτάτος. Τὰ γλυκὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ φᾶς, γι' αὐτὸ περιορίσθηκες στὸ γάλα. Πῆρες ἕνα τρυπητὸ μακαρόνι, τὸ πέρασες ἀπὸ

ΜΑΚΗΣ Β'. "Ὅχι. Μιλοῦσες χωρὶς νὰ σκέπτεσαι. Τὴν σκέψιν σου ἀπασχολοῦσε ἡ τούρτα ποὺ ἦταν ἐπάνω σὺν μπουφέ. Εἰσαι, ἄλλως τε, τόσο λαίμαργος...

ΜΑΚΗΣ Β'. Ποιὸς δὲν ἀντάπει τὰ γλυκά;

ΜΑΚΗΣ Β'. Φυσικά, οἱ περισσότεροι. Μὰ λαίμαργια θὰ πῇ νὰ θέλῃς νὰ φᾶς κάτι, ὅταν δὲν πεινάς. Μιὰ μέρα, εἶδες τὸ γάλα καὶ τὰ γλυκὰ κλειδωμένα στὸ φανάρι. Μόλις εἶχες φάει καὶ ἤσουνα χορτάτος. Τὰ γλυκὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὰ φᾶς, γι' αὐτὸ περιορίσθηκες στὸ γάλα. Πῆρες ἕνα τρυπητὸ μακαρόνι, τὸ πέρασες ἀπὸ

ΜΑΚΗΣ Β'. "Ὅχι. Μιλοῦσες χωρὶ

- 22 -

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ

Προσφέρει έφέτος εις τούς τυχερούς του:

--ΔΕΚΑΔΕΣ ΣΠΙΤΙΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑΣ

ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

--ΔΥΟ ΑΛΗΘΙΝΑ ΠΑΛΑΤΑΚΙΑ

--ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΛΑΧΝΟΙ ΕΙΣ ΜΕΤΡΗΤΑ

--ΕΠΤΑ ΟΛΟΚΑΙΝΟΥΡΓΑ ΑΥΤΟΚΙ

ΝΗΤΑ

Καί τό

ΜΕΓΑ ΔΩΡΟΝ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥ ΔΡΑΧΙΩΝ